

فهرست تفصیلی طرح درس ها

نام درس : اصول مدیریت و برنامه ریزی بهداشت

تعداد واحد : 2

نوع واحد : نظری

هدف کلی : شناخت و ایجاد مهارت در شیوه های اعمال مدیریت بهداشت و درمان در سطوح مختلف ، ارائه خدمات بهداشتی درمانی

شرح درس : کلیات مدیریت - تئوریهای مدیریت - نگرش و رهبری در مدیریت - شیوه های مدیریت

رئوس مطالب :

- تعاریف کلیات مدیریت
- تحلیل مکاتب مدیریت
- تئوریهای مدیریت
- نظریه های جدید سازمان و مدیریت
- انگیزش
- مفاهیم رهبری در مدیریت بهداشت و درمان
- اصول برنامه ریزی بهداشتی و درمانی
- ارزشیابی بهداشتی درمانی
- اصول توانمند سازی کارکنان در بهداشت و درمان
- اصول TQM در بهداشت و درمان
- اصول PDCA در بهداشت و درمان
- کلیات برنامه ریزی استراتژیک
- ارائه مقالات تخصصی

منابع اصلی درس:

دکتر نیکپور - دکتر مجلسی	کیفیت خدمات بهداشتی درمانی	-
دکتر اکبری - دکتر مجلسی	شیوه های سرپرستی کارکنان خدمات بهداشتی درمانی	-
دکتر نیکپور - دکتر آصف زاده - دکتر مجلسی	اصول مدیریت خدمات بهداشتی	-
شامل 9 کتاب و جزوه	علوم رفتاری در مدیریت	-

شیوه ارزشیابی : امتحان میان ترم (شفاهی) - امتحان پایانی (کتبی) - ارائه مقاله و سخنرانی

نام درس : کلیات بهداشت محیط

تعداد واحد : 2

نوع واحد : نظری

هدف کلی : هدف ارائه این درس آشنا ساختن دانشجویان با اصول بهداشت محیط زیست و اثراتی که محیط بر بهداشت و سلامت انسان می گذارد می باشد.

شرح درس: این درس به بحث پیرامون مسائل بهداشت محیطی آب ، هوا ، مواد زائد جامد و دفع بهداشتی آن ، بهداشت و کنترل مواد غذایی، حفاظت در برابر پرتوها و سایر موارد زمینه ای می پردازد و دانشجویان بایستی در پایان این درس آشنایی کامل با موارد ذکر شده پیدا کنند.

رئوس مطالب :

- محیط: بهداشت محیط و ارتباط انسان با محیط
- جنبه های جهانی بهداشت محیط
- ارزیابی اثرات توسعه توسعه بر محیط زیست
- اصول اپیدمیولوژی محیط
- آب (خصوصیات : آلودگی ها ، بیماریهای منتقله ، استانداردها "
- آب (روش های تصفیه و سالم سازی)
- فاضلاب (اثرات بر محیط زیست : اصول تصفیه فاضلاب و استفاده مجدد از آن)
- آلودگی هوا (انواع آلاینده ها: بیماریهای منتقله ، استانداردها)
- مواد زائد جامد و دفع بهداشتی
- اصول گندزدایی : گندزداها و پاک کننده ها

منابع اصلی درس:

شیوه ارزشیابی :

نام درس : اپیدمیولوژی تغذیه

تعداد واحد : 2

نوع واحد : نظری

هدف کلی : آموزش کاربرد علم تغذیه در گروه های سنی جنسی و فیزیولوژیک به منظور ارتقاء سطح تغذیه و سلامت آنها
شرح درس: تغذیه مادر در دوران بارداری ، شیردهی ، تغذیه کودکان ، تغذیه نوجوانان ، تغذیه سالمندان ، تغذیه ورزشکاران

رئوس مطالب :

- تعاریف ، اهداف و معرفی درس
- تغذیه ورزشکاران
- تغذیه در بیماریهای قلبی و عروقی
- تغذیه و کم خونی فقر آهن
- تغذیه مادر در دوران بارداری و شیردهی
- تغذیه سالمندان
- تغذیه کودکان
- تغذیه و چاقی
- تغذیه و ایمنی
- تغذیه و دیابت
- بهداشت و ایمنی مواد غذایی
- امنیت غذایی

منابع اصلی درس:

- krause's food, nutrition, and Diet therapy-1
- تغذیه مادر در دوران بارداری ترجمه دکتر کشاورز انتشارات الباب سال 1382
- تغذیه تکمیل ترجمه آقایان حسن اختخاری ، خسرو مظفری و فرزاد شیدفر ، انتشارات الباب

شیوه ارزشیابی : امتحان پایان ترم به صورت آزمون 4 گزینه ای و سوالات تشریحی

نام درس : روشهای آماری

تعداد واحد : 3

نوع واحد : نظری

هدف کلی : آشنایی با روشهای مهم و متعارف آماری که در تحقیقات بهداشتی از آنها استفاده می شود.

شرح درس:

رئوس مطالب :

- مروری بر روشهای آماری که در گروه های مختلف پزشکی (دوره پزشکی عمومی) تدریس می شود .
- مفهوم آزمون ، حدود اعتماد ، اشتباه نوع اول ، اشتباه نوع دوم و توان آزمون
- برآورد نقطه ای و فاصله برای صفات کمی و کیفی
- برآورد حجم نمونه در تحقیقات متعارف پزشکی و اپیدمیولوژی
- آزمونهای مربوط به مقایسه دو میانگین (مستقل و وابسته)
- آزمونهای مربوط به دو نسبت (مستقل و وابسته)
- آزمونهای آنالیز واریانس و معرفی نتایج کامپیوتری
- مفهوم رگرسیون خطی و معرفی نتایج کامپیوتری
- معرفی میزان ، نسبت ، خطر نسبی و نسبت برتری (OR)
- برآورد OR مشترک ، آزمون صفر بودن OR و OR مشترک
- محاسبه حدود اطمینان برای OR

منابع اصلی درس:

- روشهای آماری و شاخص های بهداشتی (دکتر محمد – دکتر ملک افضلی)

شیوه ارزشیابی : امتحان جامع

نام درس : بهداشت بین الملل

تعداد واحد :

نوع واحد : نظری

هدف کلی : آشنایی با اصول ، قوانین و مقررات در سطح بین المللی

شرح درس:

رئوس مطالب :

- تاریخچه سازمانهای وابسته به سازمان ملل متحد
- نقش سازمانهای تخصصی سازمان ملل در بهداشت بین المللی
- اصول و مقررات بین المللی سلامت

منابع اصلی درس:

- انتشارات سازمان ملل و سازمان بهداشت جهانی در زمینه تاریخچه ، اصول و مقررات بهداشت بین الملل

شیوه ارزشیابی : امتحان کتبی پایان نیمسال

نام درس : اقتصاد بهداشت

تعداد واحد : 2

نوع واحد : نظری

هدف کلی : آشنایی با مفاهیم ، قوانین و روشهای تحلیل اقتصادی در بهداشت و درمان

شرح درس:

رئوس مطالب :

- اقتصاد ، توسعه و مدیریت - تفاوتهای بازارهای بهداشت و کالا - بهداشت و درمان ، همبستگی ها و تفاوتها- شیوه های تحلیل هزینه و کیفیت زندگی - اقتصاد بهداشت و عفونت بیمارستان - بیمه ، عناصر و ابعاد آن - شیوه های پرداخت برای پروایدرها - قوانین اقتصاد کلاسیک - ارزشیابی اقتصادی درمان و بیمارستان - DRG و طبقه بندی های اقتصادی بیماریهای

منابع اصلی درس:

- تحلیل هزینه های بیمارستان ، راهنمایی برای مدیران
- اقتصاد بهداشت برای کشورهای در حال توسعه
- آثار منتشر شده از سوی بانک جهانی و who
- مجلات Health policy
- Health Economics
- فصلنامه تأمین اجتماعی

شیوه ارزشیابی : امتحان + فعالیت کلاسی (مقاله و سخنرانی + حضور در کلاس و ...)

نام درس : کاربرد کامپیوتر در تجزیه و تحلیل داده ها

تعداد واحد : 1

نوع واحد : نظری

هدف کلی : بدست آوردن توانایی کار با نرم افزارهای معمول آماری

شرح درس: بعد از اتمام این درس دانشجویان قادر خواهند بود که داده های مربوط به یک طرح تحقیقاتی را وارد کرده ، تجزیه و تحلیل نمایند و براساس آن نتایج آن را گزارش نمایند.

رئوس مطالب :

تهیه فرم ثبت اطلاعات ، کدشیت کردن ، طراحی فرم ورود اطلاعات به کامپیوتر ، طراحی بانک اطلاعاتی ، پایش داده های وارد شده ، انجام آنالیز توصیفی شامل : محاسبه شاخصهای مرکزی در پراکندگی ، تهیه جداول فراوانی و توافقی ، تهیه نمودارهای آماری ، انجام آنالیز تحلیلی برای محاسبه P-Value ، حدود اطمینان ، حذف اثر مخدوش کننده ها با آنالیز چند متغیره .

منابع اصلی درس:

- کتاب آموزش SPSS ویرایش 11

شیوه ارزشیابی : ارائه یک بانک اطلاعاتی به دانشجو برای تجزیه و تحلیل آن و تهیه گزارش از آن

نام درس : اصول اپیدمیولوژی و روش تحقیق

تعداد واحد : 3

نوع واحد : نظری

هدف کلی :

- 1- افزایش دانش دانشجویان در زمینه مفاهیم ، اصول و روش شناسی اپیدمیولوژی
- 2- آشنایی دانشجویان با اصول علمی طراحی پروپوزال

شرح درس: این درس شامل دروس تئوری ، تمرین گروهی و کار عملی می باشد .

رئوس مطالب :

- مقدمه تاریخچه ، سیر تعاریف اپیدمیولوژی
- چرخه توالی اپیدمیولوژی
- اندازه های سلامت و بیماری + تمرین گواهی
- کلیات روشهای مطالعه مورد شاهد + تمرین گروهی
- مطالعه کوهورت + تمرین گروهی
- مطالعات مداخله ای + تمرین گروهی
- تغییر مطالعات اپیدمیولوژیک + تمرین گروهی
- بررسی اپیدمی ها + تمرین گروهی
- ارزیابی آزمون های تشخیص + تمرین گروهی
- نظام مراقبت + تمرین گروهی
- انتخاب موضوع – بیان مسئله
- روشهای بررسی متون
- اهداف سوالات فرضیات
- روش کارپرسشنامه و جداول توخالی
- روشهای نمونه گیری بر حجم نمونه
- مدیریت تحقیق و اخلاق در تحقیق
- ارائه پروپوزال گروهی

منابع اصلی درس:

- Gordis L .Epidemiology ;2000
- HSR Training series; volume 2: Designing and conducting health systems research project.

شیوه ارزشیابی :

- آزمون کتبی ویژه دروس تئوری
- مشارکت دانشجو به صورت گروهی (روش تحقیق)
- ارائه پروپوزال به صورت گروهی (روش تحقیق)

نام درس : جمعیت شناسی

تعداد واحد : 1

نوع واحد : نظری

هدف کلی :

- آشنایی دانشجویان با روشهای پیش بینی جمعیت که مبنای برنامه ریزی دراز مدت کشور می باشد

شرح درس:

رئوس مطالب :

- هدف و تعریف و ضرورت دموگرافی
- تحول و نظریه های جمعیت
- مطالعه ساختار جمعیت
- روشهای مطالعه جمعیت
- مطالعه حرکات جمعیت
- جدول عمر و مدلهای جدول عمر
- روشهای پیش بینی جمعیت
- تأثیر عوامل اجتماعی و بیولوژیکی روی باروری به خصوص متغیرهای واسط
- ارزشیابی برنامه های تنظیم خانواده
- مدلهای جمعیت و کاربرد آنها

منابع اصلی درس:

شیوه ارزشیابی : تشریحی

نام درس : "ارتقا سلامت و مدیریت بیماری ها"

تعداد واحد :

نوع واحد : نظری

شرح درس :

تغییر علل عمده مرگ و میر از بیماری‌های عفونی به بیماری‌های مزمن، توجه متخصصان را به سرچشمه این بیماری‌ها، یعنی شیوه زندگی و رفتار انسان‌ها، معطوف ساخته است. عواملی مانند استعمال سیگار، الگوهای تغذیه ای، فعالیت‌های جسمی و تصادم‌ها از جمله مهم ترین عوامل موثر بر مرگ و میر هستند. کشورهای پیشرفته، پس از صرف هزینه های بسیار به این نتیجه رسیده‌اند که الگوی پزشکی (Medical Model) پاسخگوی نیازهای بهداشتی جامعه نیست و نمی‌تواند تامین کننده سلامت افراد جامعه باشد و فعالیت‌های ارتقای سلامت از بیشترین ظرفیت برای تامین سلامت مردم برخوردار است، این امر در کشورهایی که از نظر منابع، کمیت و کیفیت خدمات پزشکی قابل قیاس با کشورهای صنعتی نیستند، ضروری تر می‌نماید. در ایران، افزون بر علل عمده مرگ و میر که شامل بیماری‌های قلبی، تصادم‌ها و سرطان است، برای حل معضلات بزرگ اجتماعی، از جمله سوء مصرف مواد مخدر، سوء تغذیه، بارداری‌های ناخواسته، خشونت، و بزهکاری نیز می‌توان از برنامه های آموزش بهداشت و ارتقای سلامت سود برد. این درس به موضوعات مربوط به ارتقا سلامت می پردازد.

اهداف آموزشی

دانشجویان با گذراندن این درس، قادر باشند در پایان ترم:

- آموزش بهداشت و ارتقای سلامت را تعریف کند.
- اصول و استراتژیهای ارتقا سلامت را شرح دهند.
- رفتار بهداشتی و تغییر رفتار را توضیح دهند.
- انواع ارتباط بهداشتی و فرایند آن را توضیح دهند.
- مفاهیم خود مراقبتی (self care) و آموزش به بیمار را شرح دهند.
- مفهوم Empowerment را توضیح دهند.
- دلایل استفاده از نظریه ها و الگوها در مداخلات بهداشتی را فهرست کند.
- نظریه و الگو را تعریف کند.
- مهمترین الگوهای برنامه ریزی در آموزش بهداشت را توضیح دهد
- 10-مهمترین نظریه ها و الگوهای تغییر رفتار را شرح دهد
- Health promoting hospitals را توضیح دهند.

منابع اصلی درس :

مقالات معرفی شده در کلاس

رئوس مطالب :

اصول آموزش و ارتقا سلامت-استراتژیهای ارتقا سلامت- رفتار بهداشتی و تغییر رفتار(1)-رفتار بهداشتی و تغییر رفتار(2) ارتباط بهداشتی(1)-ارتباط بهداشتی(2)- خود مراقبتی (self care)(1)-خود مراقبتی (self care)(1)-مدیریت مددجو محور، self management، آموزش به بیمار- مشاوره-empowerment، حمایت اجتماعی- مدل‌های تغییر رفتار بهداشتی- مدل‌های تغییر رفتار بهداشتی-مدل‌های برنامه ریزی آموزش سلامت - مدل‌های برنامه ریزی آموزش سلامت

Health promoting hospitals

نحوه ارزشیابی:

ارائه فعالیت های کلاسی - امتحان پایان دوره

نام درس : اپیدمیولوژی بیماریهای واگیر دار

تعداد واحد :

نوع واحد : نظری

هدف کلی :

- کلیات روشهای اپیدمیولوژی بیماریهای واگیر دار
- سیر طبیعی بیماریهای عفونی
- مدل های انتقال بیماریها ، دینامیک انتقال بیماریها
- اپیدمیولوژی واکسیناسیون
- مدل های ریایی تحلیل بیماریهای واگیر دار
- عفونت های بیمارستان
- اپیدمیولوژی بیماریهای واگیر دار مه : (مالاریا- سارس- سل - تب های خونریزی دهنده HIV/AIDS - لیشرمانیوز و ...)
- کنترل بیماریهای واگیر دار با اهمیت بین المللی

شرح درس:

رئوس مطالب :

منابع اصلی درس:

شیوه ارزشیابی :

نام درس : اپیدمیولوژی بیماریهای غیر واگیر

تعداد واحد : 2

نوع واحد : نظری

هدف کلی :

- آشنایی با کلیات اپیدمیولوژی بیماریهای غیر واگیر
- نقش بیماریهای غیر واگیر و جایگاه آن در سیستم سلامت
- جایگاه بیماریهای غیر واگیر دربار جهانی بیماریها
- مفهوم علیت و روابط علیی - معلولی در بیماریهای غیر واگیر
- اپیدمیولوژی سوانح و حوادث
- اپیدمیولوژی محیط
- اپیدمیولوژی بیماریهای شغلی
- اپیدمیولوژی تغذیه ای
- اپیدمیولوژی سرطان
- اپیدمیولوژی ژنتیک
- اپیدمیولوژی دیابت
- اپیدمیولوژی بهداشت روان
- اپیدمیولوژی اختلالات ناشی از کمبود ید
- اپیدمیولوژی اعتیاد
- معرفی برنامه های کشوری مرتبط با بیماریهای غیر واگیر

شرح درس:

رئوس مطالب :

منابع اصلی درس:

شیوه ارزشیابی :

نام درس : مباحث خاص در اپیدمیولوژی

تعداد واحد : 4

نوع واحد : نظری

هدف کلی :

- رسیدن به احاطه مناسبی از دانش پژوهشی در حیطه مدیریتی و اجایی . به این افراد توصیه می شود همزمان با این درس دروسی را انتخاب نمایند که مجموعه توانایی آنها را به عنوان مدیران بلقوه نظام تندرستی افزایش دهند .
- به عنوان مشاور پژوهشی در واحدهای مختلف قرار گیرند. بهتر است این افراد در نیمسال دوم MPH به تقویت روش شناسی اپیدمیولوژی و آماری خود پردازند.

شرح درس:

رئوس مطالب :

منابع اصلی درس:

- شیوه های مختلف انتخاب گروه شاهد در مطالعات مورد شاهدهی - طراحی Case CROSS over
- تجزیه و تحلیل همگروه متولیدین - همسان سازی - اندازه گیری رابطه مواجهه و پی آمد - سوگرایی انتخاب و اطلاع -
- سوء طبقه بندی - مخدوش کنندگی - طبقه بندی و تطبیق کردن - اثر متقابل - تفسیر نتایج رگرسیون لجستیک - تضمین و کنترل مطالعات - مرور سیستماتیک مقالات - متآنالیز

شیوه ارزشیابی :

- امتحان کتبی

نام درس : بهداشت سالمندان

تعداد واحد : 2

نوع واحد : نظری

هدف کلی :

- طرح مسئله در سطح مدیران ، شناخت وضعیت موجود و روند تغییرات و برنامه ریزی متناسب با تغییرات جهت ارتقای سطح سلامت جسمانی ، روانی و جنبه های اقتصادی اجتماعی آن

شرح درس:

رئوس مطالب :

- Transition: Health Transition, Epidemiological transition , Demographic transition , Life style changes and modernization
 - Health related quality of life in aging
 - Proposed strategies in health care of aging from WHO and EMRO
 - Aged demography in Iran and world : situation analysis , need assessment . goal determining, planning , action & management , evaluation
 - Epidemiology of Disease in aging

منابع اصلی درس:

سایت های مختلف در ارتباط با بهداشت سالمندان ، کتاب بهداشت سالمندی ، استراتژی های ارائه شده توسط سازمان بهداشت جهانی و کنفرانس مادرید در مورد سالمندان در سال 2002

شیوه ارزشیابی :

پیش آزمون و پس آزمون در کلاس، ارزشیابی پایانی با تهیه و تنظیم و ارائه مسائل مختلف

نام درس : کلیات بهداشت حرفه ای

تعداد واحد : 2

نوع واحد : نظری

هدف کلی :

کسب مهارت در خدمات رسانی و تأسیس ، راه اندازی و اجرا برنامه های بهداشت حرفه ای برابر قوانین و مقررات کشور

شرح درس:

آشنایی با تعاریف ، مفاهیم ، برنامه ها و نظام خدمات رسانی در محیط کار – کسب مهارت در شناخت، ارزیابی و رشو های کنترل عوامل زیان آور محیط کار – کسب مهارت در پیشگیری از بیماریها و حوادث ناشی از کار

رئوس مطالب :

- آلاینده های فیزیکی در محیط کار و کنترل آنها

- آلاینده های شیمیایی در محیط کار و کنترل آنها

پایش های بیولوژیکی آلاینده های شیمیایی و سم شناسی آنها

اصول ارگونومی در محیط کار

منابع اصلی درس:

- سم شناسی صنعتی

- اکوستیک

- انسان و تنش های حرارتی

- Occupational Hygiene

شیوه ارزشیابی :

برگزاری امتحان پایان ترم

نام درس : اصول ایمنی و حوادث ناشی از کار

تعداد واحد : 2

نوع واحد : نظری

هدف کلی :

- حفاظت صنعتی که اصول پیشگیری از حوادث در صنایع را ارائه می دهند
- کمکهای اولیه صنعتی که وظایف افراد را از نظر ارائه به صنعت در زمان وقوع حوادث مطرح می سازد.

شرح درس:

رئوس مطالب :

منابع اصلی درس:

-System safety engineering and management , Harold E . Roland , brian moriarty , Johan wiley & sons, Inc.1990.

- Accident prevention manual for business and industry , 10th ED., national safety council , 1992.

شیوه ارزشیابی :

- شامل امتحان تستی کتبی (85) و گزارش کلاس کار گروهی (15%)

نام درس : مبانی مدیریت بیماریها"

تعداد واحد :

نوع واحد : نظری

هدف کلی :

دانشجویان با گذراندن این درس، قادر باشند در پایان ترم:

- 1- مدیریت بیماریها تعریف کنند.
- 2- اجزای مدیریت بیماریها را شرح دهند.
- 3- هدف مدیریت بیماریها را بیان نمایند.
- 4- استانداردهای مدیریت بیماریها را نام ببرند.
- 5- ضرورت و فواید مدیریت بیماریها را شرح دهند.
- 6- ساختار مدیریتی " مدیریت بیماریها" را در قالب الگوریتم شرح دهند.
- 7- چند سازمان بین المللی مرتبط با مدیریت بیماریها را معرفی نمایند.
- 8- نظام ارائه خدمات بهداشتی در ایران را توضیح دهند.
- 9- نظام ارائه خدمات بهداشتی در چند کشور نمونه را معرفی نمایند.
- 10- نقش گروههای داوطلب در مدیریت بیماریها را بیان نمایند.
- 11- با مفهوم مدیریت بیماریها در بحران آشنا شوند.
- 12- مفهوم مدیریت خطر را شرح دهند.

13- کاربرد Emergency Management را در جامعه، نظام خدمات، بیمارستانها، روابط بین الملل و حوادث غیر مترقبه توضیح دهند.

شرح درس:

با توجه به بار جهانی بالای بیماریهای مزمن در دنیای امروز و توجه روز افزون به آن، تاکید بر مدیریت بیماریها بعنوان راه حلی برای اداره و کنترل این نوع بیماریها بطور روز افزونی شدت یافته است. در قسمتی از پیام سازمان جهانی بهداشت به مناسبت روز جهانی بهداشت سال 2006 بر مدیریت بیماریها تاکید شده است و مدیریت بیماریها را بیشتر در قالب درمانهای سرپایی و نه تکیه بیش از اندازه به بیمارستان مورد توجه قرار داده است. از طرف دیگر، با وجود گذر اپیدمیولوژیک در جهت افزایش بیماریهای مرتبط با سبک زندگی، هنوز کشورهای در حال توسعه از بار بیماریهای عفونی نیزرهایی نیافته اند. بنابراین مدیریت بیماریها راه حلی کلیدی برای کنترل این بیماریها با نگرشی به هزینه - اثر بخشی فعالیتها نیزمی باشد.

این دوره تلاش دارد تا مفاهیم اساسی و مبانی مدیریت بیماریها را مورد بررسی قرار دهد.

رئوس مطالب :

مقدمه و شرح درس - تعریف مدیریت بیماریها - اجزای مدیریت بیماریها، ضرورت و فواید مدیریت بیماریها - استانداردهای مدیریت بیماریها - ساختار مدیریتی " مدیریت بیماریها" (تاریخچه، ارکان، وظایف) روابط درون بخشی و برون بخشی و معرفی سازمانهای بین المللی مرتبط با مدیریت بیماریها-نیازها، دسترسی، اولویتها- نظام ارائه خدمات در ایران(1)- نظام ارائه خدمات در ایران(2)- ارائه دانشجویان نظام ارائه خدمات در چند کشورنمونه، با تاکید بر فعالیت واحد مدیریت بیماریها (1)- ارائه دانشجویان نظام ارائه خدمات در چند کشورنمونه، با تاکید بر فعالیت واحد مدیریت بیماریها (2)- بررسی نقش گروههای داوطلب و خودیار مشارکتی- مدیریت بیماریها در بحران(1)- مدیریت بیماریها در بحران(2)- مفهوم مدیریت خطر(تعریف، مراحل فرایند مدیریت خطر، ارزیابی مدیریت خطر)- Emergency Management در جامعه، نظام خدمات، بیمارستانها، روابط بین الملل و حوادث غیر مترقبه

منابع اصلی درس:

مقالات معرفی شده در کلاس

نحوه ارزشیابی

1- ارائه فعالیت های کلاسی

2- امتحان پایان دوره

نام درس : تحلیل رگرسیون و واریانس

تعداد واحد : 3

نوع واحد : نظری

هدف کلی :

- آشنایی با طرح آزمایش ها و روشهای آماری تجزیه و تحلیل داده های آنها ، آشنایی با همبستگی بین متغیرها

شرح درس:

- معرفی طرح آزمایش های یکطرفه ، دوطرفه ، سه طرفه ، لانه ای ، مربع لاتین و معرفی طرح آزمایش با داده های تکراری
- معرفی مدل‌های آماری طرح ها و روشهای برآورد پارامترهای مدل ها
- آنالیز همبستگی متغیرها با استفاده از مدهای رگرسیون عادی و رگرسیون لجستیک

رئوس مطالب :

- آنالیز یکطرفه – روشهای مقایسه ای چند گانه
- آنالیز واریانس دو طرفه – طرح بلوک کامل تصادفی شده
- آنالیز واریانس سه طرفه – طرح مربع لاتین
- طرح داده های تکراری در یک جامعه و در دو جامعه
- آنالیز همبستگی و ضریب پیرسن – آنالیز همبستگی و رگرسیون چند متغیره – آنالیز رگرسیون لجستیک برای پاسخ دو تایی

منابع اصلی درس:

- Applied statistics: ANOVA and regression models Mickey

شیوه ارزشیابی :

- حل تمرین ها توسط نرم افزار SPSS توسط دانشجویان انجام می شود
- دانشجویان باید حل بعضی از تمرین ها را در کلاس ارائه نمایند
- هر دانشجو موظف یک فایل داده ها در SPSS تهیه کرده و کلیه روشهای ارائه شده در کلاس را روی آن فایل داده ها پیاده کرده و حاصل آنالیزهای آماری خود را به صورت یک گزارش حداکثر 15 صفحه ای به مدرس تحویل دهد . این گزارش میتواند تا 10 نمره امتحانی داشته باشد.

نام درس: بهداشت عمومی در بلایا

تعداد واحد: 2

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز(ها): دروس ترم اول MPH (مبانی اپیدمیولوژی، آمار حیاتی و واحدهای درسی بهداشت عمومی)

هدف کلی درس:

- شناخت پیامدهای بهداشت عمومی بلایا و برنامه ریزی ها و مداخلات مرتبط در مراحل چهارگانه مدیریت بلایا در بخش سلامت

شرح درس:

- مخاطبین درس اپیدمیولوژی بلایا، دانشجویان دوره MPH میباشند.
- روش ارائه درس بر مبنای، ارائه سخنرانی با استفاده از Power Point، حل تمرین، انجام کارگروهی و مشارکت فعال شرکت کنندگان (فعالیت گروهی، کنفرانس و پروژه کاری) میباشد.
- این درس به بیان پیامدهای بالقوه بهداشت عمومی در بلایا میپردازد و روشهای برنامه ریزی اجزاء مختلف آن در فازهای پیشگیری، آمادگی، پاسخ و بازسازی را ارائه میکند.

رئوس مطالب:

- بلایا: تعاریف، انواع و اصول-پیامدهای بهداشت عمومی بلایا-بهداشت عمومی در فازهای پیشگیری، آمادگی، پاسخ، بازسازی مدیریت بلایا-پیشگیری و کنترل بیماریهای واگیر در بلایا-سیستم مراقبت بیماریها در بلایا-بهداشت محیط در بلایا-تغذیه در بلایا-بهداشت روانی-اجتماعی در بلایا-بهداشت باروری در بلایا--بیماریهای واگیر در بلایا--برنامه ریزیهای مبتنی بر جمعیت--تسهیلات بهداشتی و سیستم ارائه خدمات بهداشتی در بلایا -سیستم مدیریت اطلاعات بهداشتی در بلایا

منابع اصلی درس:

- Landesman LY. Public Health Management of Disasters: The Practice Guide. 2nd ed. American Public Health Association, 2005.
- Noji EK (2 ed.) The public health consequences of disasters. New York: Oxford University Press, 1997.
- Pan American Health Organization. Natural disasters. Protecting the Public Health. Scientific Publication No.575.PAHO/WHO. 2000.
- Abdallah S, Burnham G. PUBLIC HEALTH GUIDE FOR EMERGENCIES. 1st ed. Johns Hopkins University or the International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies. 2002.
- *Selected Articles from Peer Reviewed Journals:*
- *Disasters, JAMA, Lancet, Bulletin of the World Health Organization, International Journal of Epidemiology, American Journal of Public Health, American Journal of Epidemiology, CDC Monograph, Prehospital and Disaster Medicine, Military Medicine, American Journal of Emergency Medicine*

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- مشارکت و کار کلاسی: 20%
- امتحان کتبی: 30%
- پروژه: 50% (انتخاب و بررسی یک بلای اتفاق افتاده و تحلیل آن، بر اساس داده ها و اطلاعات موجود، از دیدگاه برنامه ریزی بهداشت عمومی در فازهای چهارگانه. گزارش بصورت کتبی تدوین شده و شفاهی نیز ارائه میگردد).

نام درس: اپیدمیولوژی بلایا

تعداد واحد: 2

نوع واحد: نظری

پیش نیاز(ها): دروس ترم اول MPH (مبانی اپیدمیولوژی و آمار حیاتی)

هدف کلی درس:

- شناخت عوامل تعیین کننده سلامت و بیماری و اصول و کاربرد روشهای اپیدمیولوژی در بلایا و مدیریت آن

شرح درس:

- مخاطبین درس اپیدمیولوژی بلایا، دانشجویان دوره MPH میباشند.
- روش ارائه درس بر مبنای، ارائه سخنرانی با استفاده از Power Point ، حل تمرین، انجام کارگروهی و مشارکت فعال شرکت کنندگان (فعالیت گروهی، کنفرانس و پروژه کاری) میباشد.
- این درس به بیان چگونگی ارتباط مطالعات اپیدمیولوژیک با بلایا و نقش اپیدمیولوژیست در شرایط بحران میپردازد. بلایای مورد نظر، انواع طبیعی و انسان ساخت، با تاکید بر اولویتهای بلایای طبیعی ایران خواهد بود. این درس تاریخچه رویکردهای اپیدمیولوژیک در بلایا و توسعه آن را بیان میکند، نقش اپیدمیولوژی را در مدیریت بلایا و سیکل مدیریت خطر را مشخص میکند، عوامل تعیین کننده مورتالیتی، موربیدیتی و سلامت و تعامل آنها را در فازهای چهارگانه مدیریت خطر در بلایا بیان میکند و ویژگیها و محدودیتهای مطالعات اپیدمیولوژیک در شرایط بحرانی را به بحث میگذارد. بطور ویژه در این درس روشهای سیستم مراقبت بیماریها، روشهای ارزیابی و پیمایش، مطالعات مشاهده ای و مداخله ای اپیدمیولوژیک مطرح میشوند. همچنین روشهای ارزیابی برنامه های مداخله ای بخش سلامت در بلایا ارائه میشوند.

رئوس مطالب:

- بلایا: تعاریف، انواع و اصول-تاریخچه اپیدمیولوژی بلایا-اپیدمیولوژی بلایا در ایران-اپیدمیولوژی و مدیریت خطر در بلایا-عوامل تعیین کننده مورتالیتی، موربیدیتی و سلامت در مراحل چهارگانه سیکل بلایا-روشهای تعیین و برآورد پیامدها -ارزیابی خطر، آسیب و آسیب پذیری -طراحی مطالعات مشاهده ای و مداخله ای -روشهای برآورد جمعیت در بلایا-طراحی سیستم مراقبت در شرایط بحران-طراحی ارزیابی سریع و تعیین نیازها-محدودیتهای مطالعات اپیدمیولوژیک در بلایا-روشها و شاخصهای ارزشیابی مداخلات بهداشتی-درمانی در بلایا

منابع اصلی درس:

- Abdallah S, Burnham G. PUBLIC HEALTH GUIDE FOR EMERGENCIES. Chapter 4: Disaster epidemiology. 1st ed. Johns Hopkins University or the International Federation of Red Cross and Red Crescent Societies. 2002.
- Epidemiologic Reviews. Johns Hopkins Bloomberg School of Public Health. 2005 vol 27 (Main theme: Disaster epidemiology)
- Noji EK (2 ed.) The public health consequences of disasters. New York: Oxford University Press, 1997.
- Pourmalek F, Ardalan A, Russel M, Mohammadi H. I.R.IRAN's Emergency Country Profile. World Health Organization. 2005
- Telford J. Counting and identification of beneficiary population in emergency operation. Overseas Development Institute. London 1995.
- Epidemiologic surveillance after natural disasters (scientific publication No 420) Washington, D.C.: Pan American Health Organization.
- Selected Articles from Peer Reviewed Journals:
 - Disasters, JAMA, Lancet, Bulletin of the World Health Organization, International Journal of Epidemiology, American Journal of Public Health, American Journal of Epidemiology, CDC Monograph, Prehospital and Disaster Medicine, Military Medicine, American Journal of Emergency Medicine

شیوه ارزشیابی دانشجو:

مشارکت و کار کلاسی: 20%-امتحان کتبی: 30% - پروژه: 50% (انتخاب و بررسی یک بلای اتفاق افتاده و تحلیل آن، بر اساس داده ها و اطلاعات موجود، از دیدگاه اپیدمیولوژیک. گزارش بصورت کتبی تدوین شده و شفاهی نیز ارائه میگردد).

نام درس : اپیدمیولوژی محیط

تعداد واحد : 2

نوع واحد : نظری

هدف کلی :

- آشنایی دانشجویان با روشهای مطالعات اپیدمیولوژیک، مفاهیم پر کاربرد در اندازه گیری و مقابله با خطرات بهداشتی ناشی از مواجهه با عوامل زیانبار محیطی

شرح درس:

- در این درس ابتدا مروری به روش های اپیدمیولوژیک صورت می گیرد و سپس دانشجو با مفاهیم و شاخصهایی که در سنجش خطرات زیست محیطی کاربرد دارند آشنا می شود . این موارد شامل منابع و روشهای مواجهه انسان با مواد شیمیایی مضر در محیط زیست ، اندازه گیری پی آمدهای بهداشتی در اثر مواجهه با عوامل زیانبار میگردد. در ادامه مراحل ارزیابی و مدیریت خطر ارائه می گردد.

رئوس مطالب :

- تعریف اپیدمیولوژی محیط
- روشهای متداول مطالعات اپیدمیولوژیک (مطالعات توصیفی- مطالعات مقطعی - مطالعات مورد شاهدهی - مطالعات کوهورت- مطالعات اکولوژیک)
- اندازه گیری مواجهه در اپیدمیولوژی محیط (اندازه گیری در محیط عام - اندازه گیری در محیط های کوچک - اندازه گیری فردی - بيو مارکرهاو ...)
- روشهای مواجهه انسان با عوامل شیمیایی در محیط زیست
- اندازه گیری پی آمدهای بهداشتی در اثر مواجهه با عوامل زیانبار محیطی
- سنجش خطر و مراحل آن
- مدیریت خطر

منابع اصلی درس:

- Aldrich TE; Griffith G; Cooke C: Environmental epidemiology and risk assessment. New York: Von nostrand Reinhold , 1993.
- Picciotto IH:" Enviromental epidemiology " in Rothman K J ; Greenland S : Modern epidemiology, Philadelphia : Lippincott- Roven, 1998
- World health organization: Hazardous chemical in human and environmental health . WHO, Geneva 2000.

شیوه ارزشیابی :

نام درس : بهداشت عمومی مبتنی بر شواهد

تعداد واحد : 2

نوع واحد : نظری

هدف کلی :

- اهمیت بهره گیری از اپیدمیولوژی در علوم بالینی
- تعریف دقیقی از شواهد در علوم بالینی
- تاریخچه پزشکی مبتنی بر شواهد
- چگونگی طراحی سوالات مناسب بالینی
- شناختن منابع شواهد مناسب و آشنایی با روشهای جستجوی این شواهد
- آشنایی با چگونگی نقد شواهد بدست آمده
- آشنایی با مفهوم تحلیل تصمیم گیری

شرح درس:

- تاریخچه و اهمیت پزشکی مبتنی بر شواهد
- آشنایی با روشهای مناسب مطالعه اپیدمیولوژی برای پیدا کردن شواهد مناسب و چگونگی نقد آنها برای تشخیص ، درمان و ...
- آشنایی با روش تحلیلی تصمیم گیری

رئوس مطالب :

منابع اصلی درس:

- کتاب پزشکی مبتنی بر شواهد ، مقالات مناسب مناسب برای کارگروهی ، اینترنت و بانکهای اطلاعاتی

شیوه ارزشیابی :

- شرکت فعال در کارهای گروهی
- جستجو و نقد شواهد برای بیماری که به آنها معرفی خواهد شد
- دانشجویان در پایان دوره با تکمیل فرم ارزشیابی مناسب و شرکت در یک جلسه FGD درس را ارزشیابی خواهند کرد

نام درس : روشهای مطالعه کیفی

تعداد واحد : 2

نوع واحد : نظری

هدف کلی :

- دانشجویان باید قادر باشند فلسفه و اهمیت مطالعات کیفی را بیان کنند .
- تفاوتهای مطالعات کیفی و کمی را در نحوه طراحی ، اجرا ، نحوه تحلیل و گزارش بیان کنند
- رویکرد های مختلف مطالعات کیفی را شناخته و چگونگی بکارگیری آنها را بیان کنند.
- روشهای مختلف جمع آوری داده در مطالعات کیفی را بیان کنند .
- یک مطالعه کیفی را طراحی و اجرا کنند.

شرح درس:

- تاریخچه مطالعات کیفی
- مقایسه مطالعات کیفی و کمی
- مطالعات کیفی در نظام سلامت
- رویکردهایمختلف برای مطالعات کیفی
- روشهای مختلف جمع آوری داده در مطالعات کیفی
- طراحی و اجرای یک پژوهش کیفی به صورت گروهی

رئوس مطالب :

منابع اصلی درس:

کتاب ، مقالات مناسب برای کار گروهی و اینترنت

شیوه ارزشیابی :

شرکت فعال در کارگاه هایگروهی

ارائه پروپوزال پژوهش کیفی انفرادی

دانشجویان در پایان دوره با تکمیل فرم ارزشیابی مناسب و شرکت در یک جلسه FGD در را ارزشیابی خواهند کرد .

نام درس : عوامل تعیین کننده های اجتماعی سلامت

تعداد واحد : 4

نوع واحد : نظری - عملی

هدف کلی :

امید است فراگیر در پایان دوره توانمندی های ذیل را کسب نموده باشد:

- مفاهیم و اهمیت عدالت در سلامت را تشریح نماید (حیطه دانشی و نگرشی)؛
- فلسفه ، تاریخچه پیدایش ، مفاهیم و تعاریف پایه رویکرد عوامل اجتماعی تعیین کننده سلامت را شرح داده و ارتباط آن با عدالت در سلامت را بیان کند (حیطه دانشی و نگرشی)؛
- با کمیسیون عوامل اجتماعی تعیین کننده سلامت سازمان جهانی بهداشت آشنا شده و اهداف آن را بیان نماید (حیطه دانشی)؛
- هدف از ایجاد شبکه های دانش کمیسیون عوامل اجتماعی تعیین کننده سلامت را بیان نموده ، نتایج گزارشات و توصیه های آنها را شرح دهد و توصیه ها و پیشنهاداتی برای بومی نمودن آنها ارائه نماید (حیطه دانشی و عملکردی)؛
- تجارب و فعالیت های کشورهای دنیا و کشورهای همکار سازمان جهانی بهداشت در حیطه SDH را شرح داده و آنها را نقد کند (حیطه دانشی و عملکردی)؛
- برنامه های کلان بین المللی (برای مثال برنامه شهر، روستای سالم و اهداف هزاره سوم) و ملی (تاکید بر برنامه های توسعه اقتصادی اجتماعی کشور) را شرح داده و ارتباط این برنامه ها با عدالت در سلامت و رویکرد عوامل اجتماعی تعیین کننده سلامت را توصیف نماید (حیطه دانشی)؛
- نابرابری ها در سلامت افراد و جوامع را شناسایی نموده و عوامل اجتماعی ایجاد کننده آن از طرق مختلف از قبیل تحلیل داده ها و محاسبه شاخص ها ... را مشخص نماید (حیطه دانشی و عملکردی)؛
- شاخص های مهم اجتماعی اقتصادی تعیین کننده سلامت را نام ببرد (حیطه دانشی)؛
- اصول اقدام در راستای کاهش بی عدالتی در سلامت را بیان کند (حیطه دانشی)؛
- سیاست ها، برنامه ها و مداخلات و تجارب کشوری از دیدگاه عدالت در سلامت را بررسی و نقد نماید (حیطه عملکردی)؛
- مداخلات و اقدامات هم راستا با رویکرد عوامل اجتماعی تعیین کننده سلامت در بخش های مختلف کشور را شرح دهد (حیطه دانشی)؛
- راهکارهایی جهت ورود نهادهای مردمی در رویکرد عوامل اجتماعی تعیین کننده سلامت و عدالت در سلامت را پیشنهاد دهد (حیطه عملکردی)؛
- بر اساس تجارب جهانی و کشوری تعیین کند که بهبود وضعیت هر یک از عوامل اجتماعی تاثیر گذار باید در برنامه کدام سازمان دولتی در سطوح محلی و ملی، نهاد مردمی و منطقه ای قرار می گیرد و نحوه طراحی برنامه ها و مداخلات در سطوح گوناگون محلی، ملی و منطقه ای با مشارکت و در نظر گرفتن نقش کلیه ذینفعان توسعه در جهت بهبود وضعیت عوامل اجتماعی تاثیر گذار بر سلامت و پایش و ارزشیابی آن را پیشنهاد دهد (حیطه دانشی و عملکردی)؛

محتوا

- تئوری ها، ایدئولوژی ها، مفاهیم و اهمیت عدالت در سلامت - تفاوت های نابرابری و بی عدالتی در سلامت ؛
- تاریخچه رویکرد عوامل اجتماعی تعیین کننده سلامت، مفاهیم ، اهداف و ارتباط آن با عدالت در سلامت؛
- جایگاه تعیین کننده های اجتماعی سلامت در سازمان جهانی بهداشت از بدو تاسیس تا تشکیل کمیسیون تعیین کننده های اجتماعی سلامت (آلماتا-منشور اوتاوا، برنامه های مختلف از قبیل نیازهای اساسی توسعه، شهر سالم-روستای سالم، ابتکارات جامعه محور - کمیسیون عوامل اجتماعی تعیین کننده سلامت: فلسفه پیدایش، اهداف، مباحث محوری، شیوه کار شامل کشورهای همکار، شبکه های دانش و کمیسیونرها، نتایج گزارشات خصوصا گزارش نهایی این کمیسیون...؛
- چارچوب نظری و مدل های پیشنهادی کمیسیون عوامل اجتماعی تعیین کننده سلامت سازمان جهانی در زمینه این رویکرد ؛
- عوامل اجتماعی موثر بر بی عدالتی در سلامت، تعاریف و اهمیت: فقر و ابعاد آن - تکامل دوران ابتدای کودکی - نظام ارائه خدمات سلامت - آموزش پزشکی - استرس، سلامت روانی - انگ، انزوای اجتماعی و تبعیض - جنسیت - نژاد - تحصیلات - شغل - مسکن - شیوه زندگی، سنت ها، فرهنگ و مذهب - شهر نشینی - محیط اجتماعی، شبکه اجتماعی، حمایت اجتماعی، امنیت

- جهانی شدن، جنگ، تحریم و صلح - حقوق بشر - عدلیه در سلامت- محیط زیست - توانمند سازی جامعه و مشارکت مردمی - سیاستگذاری در سلامت؛

- اهمیت دسترسی به شواهد و دانش در زمینه تعیین کننده های اجتماعی سلامت و عدالت در سلامت؛
- نحوه اندازه گیری نابرابری از قبیل **concentration index** ... ، تکنیک های تحلیل و تفسیر داده ها ، شاخص ها و سیستم های پایش نابرابری و بی عدالتی در دنیا و ایران؛
- تعاریف **socio-economic status** و محرومیت ، نحوه تقسیم بندی آن در کشورهای مختلف و ایران و شاخص های مرتبط؛
- راهکارها و مداخلات کاهش بی عدالتی، پایش و ارزشیابی مداخلات؛
- بیانیه ها، قطع نامه ها، حقوق و قوانین و اهداف ملی و بین المللی، نقش آژانس ها و نهادهای مردمی در دنیا و ایران در ارتباط با رویکرد تعیین کننده های اجتماعی سلامت و تاثیر آنها بر سلامت؛
- مداخلات و برنامه های کشوری در راستای تعیین کننده های اجتماعی سلامت و عدالت در سلامت؛
- برنامه پیشنهادی کشوری عوامل اجتماعی تعیین کننده سلامت و عدالت در سلامت.

نام درس: مدیریت بلایا و فوریتها

تعداد واحد: 3

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز(ها): دروس ترم اول MPH (مبانی مدیریت، اپیدمیولوژی، آمار حیاتی و واحدهای درسی بهداشت عمومی)

هدف کلی درس:

- شناخت اصول مدیریت و برنامه ریزی بخش سلامت در مراحل کاهش آسیب، آمادگی، پاسخ و بازتوانی در بلایا و فوریتهای طبیعی و فناورزاد

شرح درس:

- مخاطبین درس مدیریت بلایا و فوریتها، دانشجویان دوره MPH میباشند.
- روش ارائه درس بر مبنای، ارائه سخنرانی با استفاده از Power Point، حل تمرین، انجام کارگروهی و مشارکت فعال شرکت کنندگان (فعالیت گروهی، کنفرانس و پروژه کاری) میباشد.
- این درس به بیان اصول مدیریت و برنامه ریزی بخش سلامت در مراحل کاهش آسیب، آمادگی، پاسخ و بازتوانی در بلایا و فوریتهای طبیعی و فناورزاد می پردازد.

رئوس مطالب:

- مخاطرات و بلایا: تعاریف و انواع
- مخاطرات شایع ایران و منطقه
- پیامدهای سلامتی بلایا
- تاریخچه و رویکردهای مدیریت خطر بلایا
- مدیریت خطر مردم-محور در بلایا
- ساختار، برنامه ها و چالش های مدیریت بلایا در جهان
- ساختار، برنامه ها و چالش های مدیریت بلایا در ایران
- فازهای مدیریت بلایا شامل کاهش آسیب، آمادگی، پاسخ، بازتوانی
- مدیریت پاسخ، آمادگی فیلد، هماهنگی و پشتیبانی
- مدیریت کاهش آسیب و ارتباط با توسعه پایدار
- مدیریت بازسازی و بازتوانی
- اقدامات مقابله ای سازه ای و غیر سازه ای
- مفاهیم برنامه ریزی مبتنی بر خطر
- اهداف و روشهای ارزیابی و تحلیل آسیب پذیری و خطر
- تدوین برنامه های آمادگی و پاسخ
- سامانه فرماندهی حادثه و تصمیم سازی در شرایط بحران
- سیستم های ارتباطی در شرایط بحران
- سامانه مدیریت اطلاعات در بلایا: ملزومات و کاربردهای فناوری
- سازمانها و ملاحظات مدیریت بین المللی و مردم-نهاد در بلایا
- تحلیل منابع، آسیب و نیاز
- ویژگی های مدیریت بلایا در بلایای طبیعی، فناور زاد، جنگ و آوارگان
- جنبه های حقوقی و اخلاقی اقدامات بشردوستانه
- اقتصاد و بیمه در بلایا
- پایش و ارزشیابی برنامه های مدیریت خطر بلایا و سیستم ارائه خدمات بهداشتی در فوریتها

منابع اصلی درس:

- Larry Collins and Thomas D. Schneid. Disaster Management and Preparedness. Lewis Publishers. London 2001
- David Alexander. Principles of Emergency Planning and Management. Oxford University Press. 2002
- UNDP Disaster Management Training Program, An Overview of Disaster Management, 1992
- International Strategy for Disaster Reduction. Live with risk. United nations. Geneva. 2004
- Asian Disaster Preparedness Center. Community-based disaster risk management. Bangkok. 2006
- William L Waugh. Living With Hazards, Dealing With Disasters: An Introduction to Emergency Management. M.E. Sharpe. 1999
- David Alexander. Natural disasters. Springer. 1999.
- Keith Smith. Environmental Hazards: Assessing Risk and Reducing Disaster. Routledge. 2001
- WHO, Coping with Natural Disasters: The Role of Local Health Personnel and Community, Geneva, 1989
 - Landesman LY. Public Health Management of Disasters: The Practice Guide. 2nd ed. American Public Health Association, 2005.
 - Noji EK (2 ed.) The public health consequences of disasters. New York: Oxford University Press, 1997.
 - Pan American Health Organization. Natural disasters. Protecting the Public Health. Scientific Publication No.575.PAHO/WHO. 2000.
 - *Selected Articles from Peer Reviewed Journals:*
Disasters, JAMA, Lancet, Bulletin of the World Health Organization, International Journal of Epidemiology, American Journal of Public Health, American Journal of Epidemiology, CDC Monograph, Prehospital and Disaster Medicine, Military Medicine, American Journal of Emergency Medicine

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- مشارکت و کار کلاسی: 20%
- امتحان کتبی: 30%
- پروژه: 50% (انتخاب و بررسی یک بلای اتفاق افتاده و تحلیل آن، بر اساس داده ها و اطلاعات موجود، از دیدگاه مدیریت و برنامه ریزی سلامت در فازهای چهارگانه. گزارش بصورت کتبی تدوین شده و شفاهی نیز ارائه میگردد).

تعداد واحد: 2

اهداف کلی:

- 1- شناخت رویکردهای مختلف سیاستگذاری در اعتیاد و نقاط قوت و ضعف آنها
- 2- ارتباط سیاستها با فرهنگ و میزان توسعه یافتگی و الگوهای مصرف مواد
- 3- قانون و اعتیاد

رئوس مطالب :

- آسیب شناسی اجتماعی و قانون
- مشکلات اجتماعی ناشی از اعتیاد
- سیاستها، تعاریف و مفاهیم (کاهش عرضه و تقاضا...) مقایسه مضرات و منافع (پیشگیری، کاهش آسیب، درمان)
- رویکرد قانونی به اعتیاد (تاریخچه در جهان و ایران و تحولات جدید، drug court مجازاتهای جایگزین، زندان، مرکز بازپروری)
- طیف مدل جرم انگارانه در مقابل مدل آزاد سازی (استیگما و اعتیاد)
- مشکلات اجتماعی ناشی از اعتیاد
- بررسی مقایسه‌ای سیاستهای اعتیاد در ایران و سایر کشورها (سیاستهای آمریکا)
- بررسی مقایسه‌ای سیاستهای اعتیاد در ایران و سایر کشورها (سیاستهای اروپایی غربی، ارتباط با فرهنگ و توسعه یافتگی)
- سیاستهای ایران (در طول تاریخ)
- جزئیات قانون – تفکیک معتادان، قاچاقچیان و مصرف‌کنندگان، الگوهای مصرف، قاچاق در ایران و جهان (کنفرانسهای بین المللی، مصوبات بین المللی)
- اقتصاد و مواد
- سیاستهای مربوط به سیگار و الکل (مواد قانونی)
- سیاستهای سازمانهای بین المللی (UNODC , WHO , Interpol) و سازمانهای غیر دولتی (شامل سازمانهای مرتبط با ایدز، Human rights watch ، سازمانهای پیش برنده HRD)
- کنترل و نظارت بر مواد مخدر و داروهای کنترل شده (بین المللی – ایران)

نام درس: تئوری‌ها و مدل‌های تغییر رفتار

تعداد واحد: 2

اهداف کلی:

- 1- دانشجویان با آموزش سلامت مبتنی بر تئوری و مدل آشنا خواهند شد.
- 2- مدل‌های برنامه ریزی برای آموزش سلامت را خواهند آموخت.
- 3- تئوری‌ها و مدل‌های تغییر رفتار را خواهند آموخت.
- 4- با کاربرد عملی این مدل‌ها و نحوه اندازه‌گیری مولفه‌های آن آشنا خواهند شد.

رئوس مطالب:

آموزش و ارتقای سلامت تعاریف، اصول، رسالت، وظایف، استراتژی‌ها، چالش‌ها و دورنما-

مفهوم رفتار در حوزه سلامت

تعاریف و مدل‌های اعتیاد: دیدگاه مبتنی بر ارتقاء سلامت

آموزش سلامت مبتنی بر تئوری و مدل. تقسیم بندی کلی مدل‌های رفتار بهداشتی

مدل‌های برنامه ریزی آموزش سلامت: 1- مدل پرسید

مدل‌های برنامه ریزی آموزش سلامت: 2- بازاریابی اجتماعی

مدل‌های تغییر رفتار فردی: 1- مدل اعتقاد بهداشتی

مدل‌های تغییر رفتار فردی: 2- تئوری عمل منطقی

مدل‌های تغییر رفتار فردی: 3- تئوری رفتار برنامه ریزی شده

مدل‌های تغییر رفتار فردی: 4- مدل‌های مرحله ای: مدل فرانتز

مدل‌های تغییر رفتار فردی: 5- مدل‌های مرحله ای: مدل فرایند اتخاذ احتیاط

تئوری شناخت اجتماعی

مدل‌های شبکه‌های اجتماعی و حمایت‌های اجتماعی

تئوری توزیع نوآوری

مدل‌های تغییر گروهی و سازمانی

جمع بندی و نتیجه گیری - استفاده از مدل‌های تغییر رفتار در پژوهش، پیشگیری و درمان اعتیاد

نحوه ارزیابی دانشجویان:

- 1- ارزیابی تشخیصی اولیه با کمک پیش‌آزمون‌های دانشی و نگرشی انجام خواهد شد.
- 2- ارزیابی مرحله ای درس با استفاده از آزمون‌های مرحله ای و پرسش‌های کلاسی صورت می‌گیرد.
- 3- ارزیابی پایانی درس با کمک آزمون کتبی انجام خواهد شد.

منابع اصلی دروس:

- 1- Glanz K, Rimer B, Lewis F. Health Behavior and Health Education, Theory, Research and Practice. 3rd Edition. Jossey-Bass, San Francisco 2002.
- 2- Thombs, D.L. (2006). Introduction to Addictive Behaviors (3rd edition). New York: The Guilford Press.

نام درس: وضعیت و سبب شناسی اعتیاد و پژوهش در آن

تعداد واحد: 3

اهداف کلی:

- 1- شناخت وضعیت اعتیاد در ایران و جهان
- 2- سبب شناسی عوامل خطر بطور کلی و در گروههای خاص
- 3- روشهای مطالعات اپیدمیولوژیک اعتیاد

عناوین دروس

- 1- اپیدمیولوژی اعتیاد در ایران به تفکیک مواد (روند و حال)
- 2- اپیدمیولوژی اعتیاد در جهان به تفکیک مواد (روند و حال)
- 3- سبب شناسی: ژنتیک
- 4- سبب شناسی: نورو ساینس اعتیاد و و مدل‌های شناختی - رفتاری
- 5- سبب شناسی: علل روانشناختی اعتیاد، کمبود یا انحراف دانش و نگرش اعتیاد، شخصیت و اعتیاد
- 6- سبب شناسی: عوامل اجتماعی اعتیاد
- 7- سبب شناسی مرتبط با مهاجرت و حاشیه نشینی، باندهای اعتیاد
- 8- سبب شناسی در زندانیان و مجرمین
- 9- سبب شناسی در افراد بی خانمان، Sex workers
- 10- سبب شناسی در زنان و کودکان، بلایا
- 11- کلیات مطالعات اپیدمیولوژیک اعتیاد
- 12- مطالعات کیفی در اعتیاد
- 13- مطالعات Survey در جمعیت عمومی شامل خانه به خانه و مدارس
- 14- نظام Surveillance و Secondary data collection
- 15- Modeling
- 16- indirect estimations
- 17- اپیدمیولوژی overdose و مرگ و عوارض
- 18- روش تولید ابزار در مطالعات اپیدمیولوژیک و هنجار سازی
- 19- تست های تشخیصی آزمایشگاهی
- 20- تست های غربالگری
- 21- مطالعات در گروههای خاص
- 22 تا 27- روشهای آماری در اپیدمیولوژی (6 جلسه)
- 28 تا 30- تحلیل مبتنی بر شواهد (3 جلسه)

نام درس: بهداشت روان

تعداد واحد: 2

اهداف کلی:

- 1- شناخت اهمیت بیماریهای روانی
- 2- مداخلات موفق، پیشگیری، درمان و ارتقاء
- 3- مدیریت سلامت روان

عناوین دروس

- 1- تعاریف و رویکردها، سلامت و بیماری در روان، عوامل تعیین کننده سلامت روان (Bio-psycho-social)
- 2- اختلالات و طبقه بندی آنها، نظامهای تشخیصی، رویکردهای نظام ها، تاریخ رویکرد به روان و اختلالات آن
- 3- اپیدمیولوژی اختلالات روان و بار بیماریها، روش پژوهش در اپیدمیولوژی
- 4- اختلالات خلقی و پسیکوتیک (شیوع، گروههای در معرض خطر، علائم، سیر و پیش آگهی، عوارض، مداخلات cost-effective، پیشگیری و درمان و بازتوانی، مدیریت برنامه در سطح جامعه)
- 5- اختلالات اضطرابی، سوماتوفورم و تجزیه ای و سایر اختلالات (شیوع، گروههای در معرض خطر، علائم، سیر و پیش آگهی، عوارض، مداخلات cost-effective، پیشگیری و درمان و بازتوانی، مدیریت برنامه در سطح جامعه)
- 6- اختلالات روانی کودکان (شیوع، گروههای در معرض خطر، علائم، سیر و پیش آگهی، عوارض، مداخلات cost-effective، پیشگیری و درمان و بازتوانی، مدیریت برنامه در سطح جامعه)
- 7- اختلالات Psychosomatic، اختلالات روانی سالمندان (شیوع، گروههای در معرض خطر، علائم، سیر و پیش آگهی، عوارض، مداخلات cost-effective، پیشگیری و درمان و بازتوانی، مدیریت برنامه در سطح جامعه)
- 8- اورژانسهای روانپزشکی (مدیریت اورژانس در سطح جامعه، بخش ها و واحدهای اورژانس روانپزشکی)
- 9- مسائل اجتماعی همراه با بیماری روانی (شامل استیگما، Burnout خانواده، محدودیت های اجتماعی بیماران، قانون)
- 10- مداخلات روانشناختی در بیماریهای روانی (انواع، هزینه اثر بخشی، مدیریت)
- 11- خدمات بستری روانپزشکی (مسائل بیمارستانها)
- 12- خدمات جامعه نگر
- 13- پیشگیری از اختلالات روانی و ارتقاء بهداشت روان جامعه (در دوران کودکی و نوجوانی، مداخلات مربوط به ارتباط زوجین)
- 14- مسائل روانی اجتماعی و مداخلات آن (خودکشی، استرس، بلایا، خشونت، کودک آزاری، بزهکاری)
- 15- روان سنجی و پژوهش

اهداف کلی:

شناخت مفهوم اعتی - مواد و تاثیرات و عوارض آنها مداخلات نظام سلامت در اعتیاد

رئوس مطالب:

- 1- مبانی، واژه شناسی و تعاریف مرتبط با اعتیاد، رفتارهای اعتیادی و Compulsive
- 2- طبقه بندی مواد و انواع آن (داروهای کنترل شده)
- 3- انواع مواد: اپیوئیدها (تاثیرات فیزیولوژیک، فارماکودینامی، عوارض و علائم، intoxication، مسمومیت)
- 4- انواع مواد: حشیش، محرکها، توهم زها، استروئیدها (تاثیرات فیزیولوژیک، فارماکودینامی، عوارض و علائم، intoxication، مسمومیت)
- 5- انواع مواد: داروهای روانگردان، مواد استنشاقی (تاثیرات فیزیولوژیک، فارماکودینامی، عوارض و علائم، intoxication، مسمومیت)
- 6- انواع مواد: سیگار و الکل
- 7- رفتارهای پرخطر همراه با مصرف مواد به تفکیک مواد (تظاهرات، شیوع، دلایل)
- 8- اهداف و مفاهیم کلی درمان اعتیاد، شاخصهای موفقیت درمان
- 9- مبانی نظری انواع درمانهای اعتیاد، اخلاق، رازداری و حقوق انسانی در درمان اعتیاد
- 10- درمانهای بیولوژیک به تفکیک مواد / درمان علائم و عوارض
- 11- درمانهای بیولوژیک به تفکیک مواد / درمان محرومیت و درمان وابستگی
- 12- درمانهای بیولوژیک به تفکیک مواد / over dose
- 13- سایکو پاتولوژی اعتیاد - سیر اعتیاد
- 14- Psychoeducation و مشاوره فرد و خانواده / نظری - عملی
- 15- سایکو تراپی و انواع آن (شامل CBT) / نظری - عملی
- 16- درمانهای اقامتی / نظری - عملی
- 17- بازدید (Field visit)
- 18- گروههای خودیاری
- 19- Drug court، درمانهای اجباری
- 20- پژوهش در درمان
- 21- مدیریت خدمات درمانی (بستری - سرپایی، خصوصی - دولتی، اقتصاد، نیروی انسانی، اثر بخشی، PHC (Setting) مختلف و انواع مراکز) نوزادی
- 22- درمان در گروههای خاص (بارداری، نوزادی، نوجوانی، زندانیان، CO- Morbidity)
- 23- مداخلات کاهش آسب
- 24- مراقبتهای مربوط به معتادان دارای بیماریهای عفونی (شامل ایدز)
- 25- Pain Management
- 26- کلیات پیشگیری از اعتیاد، هزینه اثربخشی
- 27- پیشگیری از اعتیاد در مدارس
- 28- پیشگیری از اعتیاد از طریق رسانهها
- 29- پیشگیری از اعتیاد در محیطهای کار
- 30- پژوهش در پیشگیری

نام درس: تحلیل سیاست گذاری های سلامت و اجرای سیاستگذاری

تعداد واحد: 2

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: "اقتصاد بهداشت"، "مدیریت خدمات بهداشت و درمان"

رئوس مطالب:

1. سیاست گذاری و سیاست سلامت، ویژگی های سیاستگذاری، محتوا و روش های سیاستگذاری، گستره روش های تحلیل سیاستگذاری
2. جایگاه تئوری در تحلیل سیاست: تئوری های سیاستگذاری سلامت و تئوری های به کارگیری سیاست
3. مدل های خطی تحلیل سیاستگذاری (تحلیل ذینفعان، تحلیل وضعیت، policy mapping و ماتریس سیاستگذاری)
4. روش های کیفی و روش های مشاوره ای تحلیل سیاستگذاری
5. روش های کمی تحلیل سیاستگذاری (مدل سازی آماری فرایند و مدل های تصمیم سازی (سیاست گذاری از میان انتخاب های متعدد)، مدل های Bayesian
6. تحلیل سیاسی سیاستگذاری سلامت و تحلیل بر مبنای پارادایم ها
7. خطاهای رایج در تحلیل سیاستگذاری: خطاهای متدولوژی، محتوایی و مفهومی
8. چگونه می توان از نتایج سیاستگذاری در دیگر کشورها درس گرفت
9. تحلیل سیاست های ملی
10. تغییرات کلان در سیاست ها و ساختارهای نظام سلامت: تئوری ها، تحولات کلان در ساختار نظام سلامت ایران
11. تحلیل سیاستگذاری های دارویی
12. تحلیل سیاستگذاری های تنظیم خانواده و کنترل جمعیت
13. اصلاح و بهبود در نظام های سلامت

روش ارزیابی دانشجویان:

نقد علمی مقاله منتخب 40%، تهیه پروتکل انجام یک تحلیل سیاستگذاری سلامت 30%، فعالیت کلاسی 30%

نام درس: ارزشیابی اقتصادی خدمات و ارزیابی فن آوری های سلامت

تعداد واحد: 2

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: "اپیدمیولوژی" و "آمار حیاتی"

اهداف کلی: هدف نهایی این درس شناخت اصول ارزشیابی اقتصادی و روش های مختلف انجام ارزشیابی اقتصادی خدمات سلامت و استفاده از این روشها در سیاستگذاری ارایه خدمات سلامت است.

رئوس مطالب

- روش های ارزیابی فن آوری های سلامت
- تفاوت مرورهای نظام مند با مقاله های مروری
- اقتصاد خرد و ارزشیابی اقتصادی فن آوری های سلامت، مبانی کارآمدی و انواع آن، تفاوت ارزشیابی مالی با ارزشیابی اقتصادی
- روش های جستجوی نظام مند منابع علمی
- استخراج داده های اثربخشی و هزینه از مقاله های چاپ شده
- اهمیت دیدگاه در ارزشیابی اقتصادی، هزینه فرصت و هزینه حاشیه ای
- شناخت، اندازه گیری و ارزشگذاری هزینه ها و نتایج
- اندازه گیری کیفیت و کمیت زندگی
- روش های ارزشیابی اقتصادی
- پژوهش های بار بیماری
- پژوهش های هزینه-اثربخشی و پژوهش های هزینه-کاربری
- متآنالیز، کاربردها و روش های انجام آن
- عدم قطعیت و تحلیل حساسیت در ارزشیابی اقتصادی
- ارزیابی انتقادی ارزشیابی های اقتصادی
- ارزیابی انتقادی مرورهای نظام مند
- استفاده از داده های ارزشیابی اقتصادی (مثلا هزینه بر QALY) در تصمیم سازی های سلامت
- ساختارهای رسمی برای ارزیابی فن آوری های نظام سلامت (مانع چهارم)

روش ارزیابی دانشجویان:

نقد علمی مقاله منتخب 40%، تهیه پروتکل انجام یک ارزشیابی اقتصادی 30%، امتحان کتبی 30%.

نام درس :انتقال دانش

تعداد واحد : 2

نوع واحد : نظری

هدف کلی :

- فراگیران بتوانند وظایف فردی و سازمانی ذینفعان مختلف ، اعم از محققین و تصمیم گیرندگان نسبت به شواهد به دست آمده از پژوهش را تبیین و شیوه های تقویت آنها را مشخص نمایند.

شرح درس:

رئوس مطالب :

منابع اصلی درس:

شیوه ارزشیابی :

- تهیه برنامه انتقال پژوهش برای نتایج یک طرح پژوهش انجام گرفته ، 30%
- ارائه گزارش یک تجربه انتقال دانش منجر به اثرگذاری در کشور و یا دنیا ، 20%
- انجام خود ارزیابی یک سازمان پژوهشی و یا سازمان تصمیم گیرنده و ارائه راه کارهای ارتقای آنها 50%

نام درس: فلسفه اخلاق پزشکی

تعداد واحد: 2

نوع واحد: نظری

اهداف:

در این دوره دانشجویان دیدگاه های فلسفی اخلاق نقاط ضعف و قوت و محدودیت های آنها و جایگاه و شان اخلاقی در زندگی آشنا می شوند. و نحوه برخورد هر یک از دیدگاه ها را در پاسخ به تنگناهای اخلاقی می آموزند.

رئوس مطالب

- 1- فلسفه اخلاق و شاخه های آن
- 2- تاریخچه مختصر فلسفه اخلاق
- 3- فلسفه اخلاق در دنیای معاصر
- 4- دیدگاه های غیر شناختی
- 5- ذهنی گروهی
- 6- ماورا طبیعت گروهی
- 7- عینی گروهی غیر تجربی (1) (شهود گروهی)
- 8- عینی گروهی غیر تجربی (2) (تقریرهای فلسفی)
- معرفت اخلاقی
- 9- معرفت اخلاقی
- 10- استدلال اخلاقی
- نظریه های اخلاقی
- 11- نتیجه گروهی
- 12- غیر نتیجه گروهی
- 13- اخلاق فضیلت (1) (تقریر سکولار)
- 14- اخلاق فضیلت (2) (تقریر دینی)
- 15- جایگاه و شأن اخلاقی
- 16- اخلاق و معنای زندگی
- 17- اخلاق و دین

نام درس : مبانی نظری اخلاق اسلامی

تعداد واحد : 2

نوع واحد : نظری

اهداف :

در این دوره دانشجویان mph با فلسفه های اخلاق اسلامی و نظریه های اخلاقی اسلام آشنا می شوند و نحوه استدلال اخلاقی براساس فلسفه اخلاق اسلامی را با معضلات اخلاقی یاد می گیرند.

رئوس مطالب

بخش اول کلیات

- 1- اخلاق و جایگاه آن در میان آموزه های اسلام
- 2- اخلاق اسلامی و تقریرهای مختلف آن
- 3- تاریخچه مختصر پژوهش های اخلاقی در جهان اسلام
- 4- زمینه های عمل اخلاقی در انسان (نفس و قوای ان)
- 5- زمینه های عمل اخلاقی در انسان (اختیار، هدفمندی، میل به کمال)

بخش دوم: فرااخلاق اسلامی

- 6- عینیت ارزش های اخلاقی (حسن و قبح ذاتی)
 - 7- عقلی بودن ارزش های اخلاقی (حسن و قبح عقلی)
 - 8- شریعت و نقش آن در اخلاق اسلامی
 - 9- نیت و نقش آن در اخلاق اسلامی (حسن و قبح فاعلی)
- بخش سوم: نظریه اخلاقی اسلام
- 10- مبنا و معیار ارزش اخلاقی
 - 11- ایمان و جایگاه آن در اخلاق
 - 12- عمل صالح و نقش آن در اخلاق
 - 13- حیات اخروی و اهمیت آن برای اخلاق
 - 14- دنیا و بهره های مادی در اخلاق اسلامی
 - 15- عبادت و بندگی و ربط و نسبت آن با آزادی و استقلال آدمی
 - 16- جایگاه اخلاق اسلامی در فلسفه اخلاق معاصر

نام درس : حقوق و فقه پزشکی

تعداد واحد : 3

نوع واحد : نظری

اهداف :

این دوره به هدف آشنایی دانشجویان mph با ارتباط قانون و اخلاق ، مسئولیت ها، سازمانها و حقوق حرفه‌ای پزشکی و نیز قوانین و مقررات خاص در مباحث اهداء عضو، روش های کمک باروری ، شبیه سازی، سقط جنین ، و روابط پزشک و بیمار به آنها آشنا می‌شوند.

رئوس مطالب

1- کلیات

تعریف حقوق

حقوق و اخلاق

حقوق و اخلاق پزشکی

حقوق پزشکی و تحولات آن

2- شرایط قانونی راهیابی به مشاغل پزشکی

شرایط عمومی

شرایط پزشکی تخصصی

3- اعمال پزشکی منحصر به پزشکان

تشخیص پزشکی

درمان

نسخه ها (بحث در مورد نسخه های پیش پا افتاده)

اعمال پزشکی مجاز برای غیر پزشک (پیرا پزشکی، عینک سازی، پرستاری و غیره)

4- ضمانت اجراهای کیفری مداخله غیر مجاز در امور پزشکی و غصب عنوان پزشک

5- سازمان های حرفه ای پزشکی

سازمان حرفه ای پزشکی

ماهیت تصمیمات و آیین رسیدگی به تخلفات صنفی و طرق اعتراض به تصمیمات تشکل های پزشکی

6- حقوق مالیاتی و تامین اجتماعی و حقوق کار در پزشکی

7- اعمال حرفه پزشکی در بخش عمومی

8- پزشک و بیمار

قرارداد پزشکی

رضایت بیمار

تعهد به دادن اطلاعات

حفظ اسرار پزشکی

تعهدات بیمار

9 - جرایم مربوط به پزشکان (مسئولیت کیفری)

10 - مسئولیت مدنی پزشکی

11 - بیمه مسئولیت پزشکی

12 - رابطه پزشک و اشخاص ثالث

- تکالیف ناشی از همکاری بین پزشکان

- قرارداد اعمال حرفه به صورت گروهی

- رابطه میان پزشک کارمند و دولت

- رابطه میان پزشک و کلینیک های خصوصی

13 - مباحث خاص

- خرید و فروش اعضا

- اجاره رحم

- اهداء اسپرم
- تغيير جنسيت
- لقاح با اسپرم يا تخمک متعلق به غير
- گزينش جنس فرزند
- امکان انتخاب بهترين اسپرم و تخمک
- شبیه سازی
- سقط جنين

نام درس: اخلاق پزشکی عمومی

تعداد واحد: 3

نوع واحد: نظری، case study

شرح درس:

این درس جهت آموزش دانشجویان MPH در زمینه موضوعات مختلف اخلاق بالینی و case های کلاسیک آن طراحی شده است. در این دوره تاکید خاصی بر روی مباحث اخلاقی مطرح در آغاز زندگی، پایان زندگی، رابطه پزشک و بیمار، پیوند اعضا و ژنتیک شده است و case های بالینی در هر یک از موضوعات مورد تجزیه و تحلیل و بحث قرار می‌گیرند.

طی این دوره مهارت دانشجویان در زمینه تفکر منطقی و آنالیز case های اخلاق بالینی ارتقاء می‌یابد. درسها به صورت سخنرانی و case و بحث ارائه می‌شود و کلیه دانشجویان در بحثهای کلاسی شرکت خواهند کرد. هر دانشجو ارائه درس و هدایت بحث سه کلاس را تحت نظارت استاد به عهده خواهد داشت. و در پایان دوره درسهای مربوط به خود را به صورت مقاله تهیه و ارائه خواهند کرد. آزمون پایان دوره به صورت آنالیز case بالینی خواهد بود. دانشجویان در طی دوره به صورت هفتگی ژورنال کلاب خواهند داشت و در هر جلسه یکی از دانشجویان یک مقاله را ارائه خواهد داد.

اهداف درس:

در طی این دوره دانشجویان:

با مباحث اصلی اخلاق بالینی case های مرتبط آنها آشنا می‌شوند.

تجزیه و تحلیل مباحث اخلاقی مربوط به مراقبت بیماران را یاد خواهند گرفت.

آموزش اخلاقی بالینی و بحث بر روی معضلات اخلاقی case های بالینی را تمرین خواهند کرد.

رئوس مطالب:

1- کلیات اخلاق بالینی

الف) اخلاق پزشکی نوین و موضوعات مطرح

ب) معرفی دوره و ساختار استاندارد بحث و تجزیه و تحلیل case های بالینی

ج) اصول اخلاق بالینی

2 - رضایت آگاهانه

الف) حق اتونومی و محدودیت های آن

ب) شرایط رضایت آگاهانه: اطلاعات کافی، اختیار، ظرفیت

ج) ارزیابی ظرفیت بیمار برای تصمیم گیری

د) بیماران مشکل

3 - رازداری و حقیقت گویی

الف) ضرورت رازداری

ب) شرایط شکستن رازداری

ج) حق بیمار در دانستن یا ندانستن

د) گفتن حقایق بد

ه) نقش همراهان در گفتن حقایق

و) فریبکاری بیمار و درمان با پلاسبو

4 - تصمیمات پزشکی در پایان زندگی

الف) دستور عدم احیاء

ب) درمان های بیهوده

ج) اندیکاسیون های قطع درمان نگهدارنده

د) درخواست بیمار به عدم به کار گیری درمان های پیشرفته

ه) اتانازی فعال و غیر فعال

- 5 - تعارض منافع مادر و جنین
الف) حق حیات جنین
ب) تعارضات حق حیات مادر و جنین
ج) اندیکاسیون های قانونی سقط جنین
- 6 - خطاهای پزشکی
الف) تعریف خطای پزشکی
ب) ابراز بروز خطای پزشکی به بیمار و نحوه آن
ج) وظیفه پزشک در دیدن خطای پزشکی همکار خود
- 7 - درخواست نابجا
الف) تعریف درخواست نابجا
ب) تفاوت درمان بیهوش و درمان تجربی
ج) برخورد با درخواست بیمار یا اطرافیان وی به درمان نابجا
- 8 - تصمیمات پزشکی در مورد افراد فاقد ظرفیت
الف) فرد جایگزین
ب) مبنای تصمیم گیری فرد جایگزین
ج) ظرفیت متغیر و نامتعادل بیماران
د) حق کودک در تصمیم های پزشکی
- 9 - اخلاق در پژوهش
الف) ارزیابی سود و زیان
ب) رضایت آگاهانه
ج) پژوهش بر گروه های خاص (کودکان، زندانیان، افراد با اختیار محدود، افراد با ظرفیت محدود)
ه) مسئله پلاسبو
و) رازداری و شکستن آن
د) پژوهش بر بافت ها و نمونه های بیولوژیک
- 10 - تخصیص منابع محدود
الف) ملاحظات رعایت عدالت
ب) مراقبت های بهداشتی به عنوان حق یا به عنوان خدمت
ج) معیارهای پزشکی تخصیص منابع
د) معیارهای اجتماعی تخصیص منابع
- 11 - ژنتیک
الف) غربالگری ژنتیکی
ب) تشخیص قبل از تولد
ج) خطر نسبی و فواید ژن تراپی
د) اصلاح نژادی
- 12 - کیفیت زندگی
الف) معیارهای عینی کیفیت زندگی
ب) حداقل کیفیت زندگی
ج) بیماران با کیفیت زندگی زیر حداقل
د) تعارض دیدگاه بیمار و پزشک
- 13 - آموزش پزشکی
الف) رضایت بیمار به سوژه آموزشی بودن

- ب) پروسیجرهای پزشکی در آموزش
ج) آموزش بر افراد بیهوش
د) پروسیجرهای آموزشی بر بدن متوفی
- 14 - تکنولوژی های پیشرفته کمک باروری
الف) IVF اهداء تخمک و اسپرم
ب) اهداء جنین
ج) رحم اجاره ای
د) هویت کودک
- 15 - پیوند اعضا و بافت
الف) پیوند اعضا از حیوانات
ب) تخصیص عضو پیوندی
ج) رضایت یا اجبار در اهداء عضو
د) فروش عضو
و) مالکیت اعضا

منابع درسی :

Albert R Jonsen, Mark Siegler, William J Winslade. Clinical Ethics, Fifth Edition. New York: McGraw-Hill, 2002. (Jonsen)

Michael Parker, Donna Dickenson. The Cambridge medical ethics workbook. Cambridge University Press, 2001.

Bette-Jane Crigger. Cases in bioethics. Third edition. St. martin's Press. 1998.

Ethics in Medicine: Bioethics Topics, University of Washington School of Medicine URL:

<http://eduser.v.hscer.washington.edu/bioethics/topics/index.html>

پزشک و ملاحظات اخلاقی، جلد دوم: موارد کاربردی. مقدمه: باقر لاریجانی، ترجمه نعلی جعفریان، علی کاظمیان، سید موسی صدر حسینی. نشر برای فردا، 1382.

نحوه ارزشیابی:

4% نمره ارزشیابی: ارائه درس

20% نمره ارزشیابی: ارائه مقالات در ژورنال کلاب

20% نمره ارزشیابی: مشارکت در بحثهای کلاسی

20% نمره ارزشیابی: آزمون پایان دوره

نام درس: فلسفه علم

تعداد واحد: 1

نوع واحد: نظری

شرح درس:

- 1- به دلیل ناآشنایی یا کم آشنایی دانشجویان با مباحث فلسفه علم، بیشتر دوره به آموزش نظری اختصاص خواهد یافت.
- 2- برای توانا تر شدن در تفکر فلسفی از تحقیقات دانشجویی و پرسش و پاسخ سر کلاس استفاده خواهد شد.

اهداف:

- 1- آموزش مباحث که به طور مستقیم در اخلاق پزشکی به کار می‌روند. مثلاً عروض (SUPERVENIENCE) امروزه بسیاری معتقدند خصوصیات اخلاقی عارض خصوصیات غیر اخلاقی می‌شوند.
- 2- آموزش مباحثی که به طور غیر مستقیم در اخلاق پزشکی به کار می‌روند. مثلاً بحث قانونی علمی برای بحث قانون اخلاقی می‌تواند بسیار الهام بخش باشد.
- 3- توانا تر شدن در تفکر فلسفی. تفکر فلسفی (شامل روش اندیشه، تست، سازگاری، استدلال و فقه) بسیار سخت به دست می‌آید. هر فرصتی برای توانا تر شدن در آن را باید غنیمت شمرد. فلسفه علم از این جهت بسیار می‌تواند کمک کند.

نحوه ارزشیابی:

15 نمره (از 20 نمره) از طریق امتحان کتبی پایان دوره داده خواهد شد.

5 نمره از طریق تحقیقات و فعالیت های کلاسی دانشجویان داده خواهد شد.

منابع درسی:

- فلسفه علم در قرن بیستم، تالیف داناله گیلز، ترجمه حسن میاناری، انتشارات سمت، موسسه فرهنگی طه، 1381/6
- فلسفه طب، ترجمه همایون مصلحی، انتشارات طرح نو، 1380
- Rosenberg, Alex; Philosophy of science, Roundly, 2000
- layman, same, Understanding philosophy of science, Rutledge, 2002.
- Sober, Elliott, philosophy of Biology, west view press, 2000
- Hull, D. & Ruse, M. eds; The Philosophy of biology, Oxford University press, 1998.

رئوس مطالب

1 و 2- مکاتب چهار گانه فلسفه علم:

پوزیتیویسم منطقی، واقع گرایی، نسبیت گرایی و پراگماتیسم، هر یک از این مکاتب با برخی از مکاتب فلسفه اخلاقی (چه فرااخلاقی، چه اخلاق هنجاری) قابل جمع اند، بحث های روش علم، پیشرفت، تعیین ناپذیری، طبیعت گرایی و ...

3 - مسأله تحدید: (demarcation)

آیا بین معارف علمی و مثلاً معرفت اخلاقی (اگر اصلاً معرفت باشد) تفاوت ما هوی یا انحاء تفاوت های دیگر وجود دارد؟ آراء پوزیتیویست ها پوپر، لاکاتوش و کوهن.

4- مشاهدات و نظریه بار بودن آنها Theory-laden

معمولاً ادعا می شود که علم (تجربی) نسبت به مثلاً اخلاق با مشاهده ارتباط بیشتری دارد (اگر اصلاً اخلاق ارتباطی داشته باشد) اما فلاسفه علم نشان داده اند که برای رسیدن به این نتیجه، چه دشواری هایی وجود دارد و اینها هم بالعکس معمولاً ادعا می کنند که مشاهده نظریه بار است.

5- تبیین و علیت: (Explanation)

در مقام تفکیک علم از غیر علم به نوع تبیین هایی که در علم می شود گاهی متوسل می‌شوند. سه مدل D-N، علی و وحدت بخش در این زمینه بهترین کاندیداها هستند.

اشاره به تبیین های غایی و تبیین های آماری با توجه به اهداف این واحدها.

6- تحویل و تحویل گرایی: (Reduction)

(از این جلسه بیشتر با دید فلسفه زیست‌شناسی مباحث مطرح می‌شوند) در اینجا دو نظر وجود دارد کسانی که معتقدند زیست‌شناسی حد اقل علی‌الاصول قابل تحویل به علوم فیزیکی است و کسانی که مخالف این نظرند، در اخلاق هم تقریباً همین دو نظر وجود دارد.

7- عروض (supervenience):

ارتباط ژنتیک جدید با ژنتیک مندلی و (fitness) در بسیاری از مباحث فلسفه زیست‌شناسی مانند بحث حیات، تناسب از این نحوه ارتباط بین خصوصیات و اشیاء استفاده می‌شود. در اخلاق هم زیاد از این بحث سخن می‌رود.

8- تعریف گونه (species):

در بحث‌های ابتدایی (biological) و زیستی (essentialist) با توجه به مباحث اخلاقی دو تعریف اصالت ماهیتی حیات (مانند سقط جنین) و انتهای آن (مرگ مغزی) بر اخلاق پزشکی این بحث کاربرد دارد.

9- قانون علمی:

کسانی به سبب آنچه فقدان قانون در علوم زیستی می‌خوانند آنها را علم نمی‌دانند همینطور آنها که قائل به وجود قانون در علوم زیستی اند بین یکدیگر اختلاف نظر دارند. قوانین اخلاقی هم شباهت بسیاری به این مباحث دارد

10 و 11- ارتباط نظریه تکامل با اخلاق:

از دیدگاه فلاسفه زیست‌شناسی و زیست‌شناسان در سه سطح اخلاق توصیفی، اخلاق فلسفی (نورماتیو یا هنجاری) و فلسفه اخلاق (فرا اخلاق) به آراء گوناگون از زمان خود داروین تا به امروز مطرح شده است.

12- (از این جلسه مباحث فلسفه پزشکی مطرح می‌شوند) تعریف سلامت و بیماری:

با توجه به نقش ارزش‌ها در این زمینه می‌توان دو دسته کلی را مطرح کرد. آنها که در این تعریف برای ارزش‌ها نقشی قائلند و آنها که قائل نیستند. بحث هم جنس‌گرایی نمونه‌ای از اهمیت این تفکیک است.

13- تفسیر احتمالات و علیت احتمالی:

در اولی پنج نظر (کلاسیک، منطقی، بسامد، میل، ساجکتیو) و در دومی هم با توجه به آراء مختلف در مورد علیت و احتمالات نظرات و سئوالات گوناگونی مطرح است.

14- رابطه نفس و بدن:

بسته به نظر فرد در مورد نفس (ذهن) نظریات گوناگونی چون دوگانه‌گرایی، رفتارگرایی، کارکردگرایی، این‌همانی، عروض و... مطرح شده‌اند.

نام درس: استفاده از ابزارهای کامپیوتری در بررسی اپیدمی ها

تعداد واحد : 2

نوع واحد : نظری – عملی

اهداف :

در پایان درس از دانشجوی MPH انتظار می رود بتواند با استفاده از نرم افزار STATA داده های مربوط به یک اپیدمی را در شرایط میدانی مدیریت ، تجزیه و تحلیل و تفسیر نماید.

رئوس مطالب

ایجاد فایل داده های مناسب و تعریف متغیرها

ورود داده ها از پرسشنامه کاغذی به کامپیوتر

مدیریت و پاکسازی داده ها

تغییر متغیرها ، گروه بندس و ترکیب آنها

رسم جداول ساده و ترکیب آنها

انجام آنالیزهای ساده توصیفی

محاسبه حجم نمونه و قدرت مطالعه برای مطالعات با طراحی های متفاوت

انجام آنالیز مطالعات کوهورت و مورد – شاهدی

تفسیر یافته های حاصل از تجزیه تحلیل داده ها

منابع اصلی درس :

- 1- Lawrence C.Hamilton . Statistics with SATA. 2004
- 2- Introduction to SATA 9 for windows. Prepared by biostatistics Consulting center university of Massachusetts School of Massachusetts school of public health.

شیوه ارزشیابی دانشجوی :

- مشارکت در تمرین های عملی ر کلاس - 25% نمره کل
- امتحان پایان ترم – 75% نمره کل

نام درس: آنالیز چند متغیره مقدماتی

پیش نیاز: آمار زیستی

تعداد واحد: 2

نوع واحد: نظری – عملی

اهداف:

در پایان درس از دانشجوی MPH انتظار می رود بتواند با بکارگیری آنالیز چند متغیره، ضمن مدیریت داده های بررسی یک اپیدمی، تحلیل مناسبی از این داده ها برای یافتن منشاء احتمالی اپیدمی در حوزه بررسی میدانی خود ارائه دهد .

رئوس مطالب

مرور اولیه چگونگی ورود اطلاعات ، تعریف متغیرهای و تغییرات مورد نیاز
توصیف داده های پایه به وسیله شاخص های مناسب آماری
رویکرد تحلیل تک متغیه جهت برآورد اولیه شاخص مورد بررسی
آشنایی با مدل علیتی و روابط متغیرها
آشنایی با مفهوم اثر متقابل و مخدوش کننده
انجام تحلیل طبق ای و برآورد تعدیل شده باتوجه به متغیر سوم مورد بررسی
آشنایی مقدماتی با مدل های آنالیز واریانس
آشنایی مقدماتی با مدل های رگرسیون خطی
آشنایی مقدماتی با مدل رگرسیون لجستیک

منابع اصلی درس :

- 1- Hamilton C.L. statistics with SATA (version 8). Duxbury press: Dec 2003 .
Szklo M,Nieto F.J. Epidemiology beyond the basics . 2nd ed. Jones and Burtlett publishers: 2007

شیوه ارزشیابی دانشجوی :

- مشارکت در کارهای گروهی – 70%
- گزارش کار عملی – 30%

نام درس: واکسینولوژی

پیش نیاز: اصول اپیدمیولوژی و روش تحقیق

تعداد واحد: 1

نوع واحد: نظری - عملی

اهداف:

دانشجوی MPH با کاربرد اصول و روشها برای ارزیابی برنامه های واکسن ها و برنامه های ایمن سازی

رئوس مطالب

مقدمه و کلیات

آشنایی با مشخصات کلیدی بالینی، اپیدمیولوژیک، واکسن و کنترل بیماریهای قابل پیشگیری در کشور، منطقه و جهان
آشنایی با جنبه های بالینی و اپیدمیولوژیک بیماری های قابل با واکسن و سطح فعلی کنترل آنها در ایران
آشنایی با روشهای ارزیابی تأثیر برنامه های واکسیناسیون
آشنایی با روشهای اپیدمیولوژیکی برای طراحی برنامه های واکسیناسیون مقدمه ای بر واکسن های جدید
آشنایی با مدل های ارزیابی اقتصادی برنامه های واکسیناسیون
آشنایی با موسسات ملی واکسن و شبکه های بین المللی تحقیقات واکسن
آشنایی با واکسیناسیون گروه های خاص

منابع اصلی درس:

- 1- Human vaccine research and development : An overview. 2005 . Vaccine, 23(50):5705-7
- 2- Field epidemiology , Michael B , Gregg. OXFORD UNIVERSITY PRESS. New York 2002.
- 3- Selected articles from peer reviewed Journals.
Vaccine, Bulletin of the world health organization , annual reports of vaccine.
Confrences, Bulletin of European program for intervention Epidemiology training .

شیوه ارزشیابی دانشجو:

- مشارکت و کار کلاس 20%
- امتحان کتبی: 30%
- پروژه: 50%

نام درس: تجزیه و تحلیل سری های زمانی

پیش نیاز: آمار مقدماتی

تعداد واحد : 1

نوع واحد : نظری – عملی

اهداف :

در پایان درس از دانشجوی MPH انتظار می رود بتواند ویژگی های یک سری زمانی را بشناسد ، داد های یک سری زمانی را در نرم افزار کامپیوتری تعریف و آماده کند. نمودار سری زمانی را رسم و تفسیر نماید و مدل مناسب برای سری زمانی برازش دهد و با آن مدل مقادیر آینده را پیش بینی کند.

رئوس مطالب

مقدمه و معرفی سری زمانی

نمودارهای سری زمانی

تجزیه و تحلیل ضرایب خود همبستگی

منابع اصلی درس :

- 1- Shumway RH, Stoffer DS. Time series analysis and itr applications (second edition). 2005. springer

شیوه ارزشیابی دانشجو :

- مشارکت کارهای گروهی %75
- گزارش کار عملی %25

نام درس: ارتباطات و نگارش علمی

پیش نیاز: اصول اپیدمیولوژی و روش تحقیق

تعداد واحد : 1

نوع واحد : نظری – عملی

اهداف :

ارتقا توانمندی دانشجویان MPH در حیطه اصول و روشهای ارتباطات و نگارش علمی ویژه انتقال پیام های بهداشت عمومی بر پایه نتایج بررسی همه گیری ها

رئوس مطالب

مقدمه و کلیات

آشنایی با ارتباطات و کارکردهای آن در همه گیریها

آشنایی با نحوه تنظیم گزارش های همه گیریها

آشنایی با روشهای آرایه و ارتباطات شفاهی

آشنایی با روشهای نگارش علمی مقالات

آشنایی با سایر روشهای ارتباطات

آشنایی با راه های انتظار مقالات و چاپ کردن آنها در مجلات

منابع اصلی درس :

- 1- Matthews JR, Matthews RW. Successful scientific writing ; A step –by- step guide for the biological and medical sciences . third , edition, Cambridge university press,2008.
- 2- Hall GM (ed) How to write a paper . Third edition, BMJ publishing Grope , 2003

شیوه ارزشیابی دانشجو :

- مشارکت و کار کلاسی 20%

- امتحان کتبی 30%

- پروژه 30 %

- ارائه پاورپوینت 3 دقیقه ای 20%

نام درس: روشهای آزمایشگاهی برای اپیدمیولوژی میدانی

پیش نیاز: اصول اپیدمیولوژی و روش تحقیق

تعداد واحد: 1

نوع واحد: نظری

اهداف:

آشنایی دانشجویان MPH با نقش آزمایشگاه در اپیدمیولوژی میدانی

رئوس مطالب

نقش آزمایشگاه در مراقبت و ارزیابی اپیدمی ها و تحقیقات کاربردی

تفکر نقادانه در مراحل مختلف

جمع آوری، برچسب زنی و انتقال نمونه ها

آشنایی با آزمایش های کلیدی و مهم در مورد پاتوژن های خاص و متداول

آشنایی با اصول تایپینگ ژنتیک

توانایی محاسبه حساسیت، ویژگی و ارزش اخباری آزمون های آزمایشگاهی

منابع اصلی درس:

1- Singer DC. Guideline for laboratory quality auditing . 1 st ed. ASQS Milwaukee 2003.

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

- آزمون کتبی 100%

نام درس: ارزیابی سریع وضعیت بهداشتی در شرایط بحرانی

پیش نیاز: واحدهای اجباری MPH

تعداد واحد: 2

نوع واحد: نظری - عملی

اهداف:

در پایان درس دانشجویان MPH انتظار می رود تا بتوانند شرایط بحران و خصوصیات مهم آنرا بدانند. گامهای اساسی در برخورد با یک شرایط بحرانی را به خوبی درک کنند و قادر به تشکیل تیم ارزیابی و تقسیم وظایف آن و مدیریت تیم در شرایط بحران باشند. ابزارهای لازم برای جمع آوری منظم داده ها، مدیریت داده، آنالیز و گزارش دهی سریع آنرا شناخته و قادر به استفاده از آن باشند. سیستم ارزشیابی و اعمال تغییرات سریع مبتنی بر یافته ها را شناخته و در بکاربردن آن مهارت لازم را کسب کرده باشند.

رئوس مطالب

روش شناسی ارزشیابی سریع، شناخت خطاهای ممکن در اندازه گیری سریع

تعریف بحران و خصوصیات آن

اثرات بحران بر سیستم بهداشتی

اصول مدیریت بحران

انطباق پذیری با شرایط بحران

مدیریت بحران، ارزیابی اولیه

مدیریت بحران، پاسخ

وضعیت مدیریت بحران در ایران، آموخته ها و تجربیات

منابع اصلی درس:

- 1- Regional Training course on rapid health assessment, rapid health , assessment guidelines, 27-30 NOV 2007, WHO
- 2- Scrimshaw N S, Gleason G R (eds) (1992) rapid assessment procedures- qualitative methodologies for planning and evaluation of health related programmes .
- 3- UNHCR: introduction to emergency assessment
- 4- IFRC (2005) guidelines for emergency assessment . international federation of red cross and red crescent societies.
- 5- Guidelines- for- emergency – en . pdf MSF, epicenter (2006) rapid health assessment of refugee and displaced population 3rd edition.

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

- مشارکت در کارهای گروهی 75%

- گزارش کار عملی 25%

نام درس: مراقبت بیماریهای واگیر دار
پیش نیاز: اصول اپیدمیولوژی و روش تحقیق

تعداد واحد : 2

نوع واحد : نظری

اهداف :

در پایان درس از دانشجوی MPH انتظار می رود که آشنایی بامنباع لازم برای طراحی جدید و ارتقا سیستم مراقبت بیماری های عفونی داشته باشد .

رئوس مطالب

مقدمات و معرفی برنامه های سیستم مراقبت
استفاده از ابزارهای الکترونیک و شبکه جهانی اینترنت در مراقبت از بیماریهای عفونی
روش های آنالیز داده های مراقبت ، ارتباطات و ارزشیابی
قوانین ، اخلاق ، آموزش و مشارکت در مراقبت بیماریهای عفونی
درس های آموخته از بکارگیری مراقبت در حذف ، ریشه کنی و کنترل بیماریهای عفونی

منابع اصلی درس :

- 1- NKuchia M. M,ikanatha , Ruth Lynfield , chris A. Van Benden and henriette. Infectious Disease surveillance. Second (latest) edition, Black well publishing , 2008

شیوه ارزشیابی دانشجو :

- مشارکت در فعالیت های کلاسی 50%
- امتحان پایان ترم 50%

نام درس: اپیدمیولوژی سالمندان

تعداد واحد: 2

نوع واحد: نظری

اهداف:

رئوس مطالب

سالمندی در جهان و ایران
تعریف سالمندی از نظر بیولوژیک و جمعیت
وسعت و شدت موضوع سالمندی
تفاوت‌های اساسی سالمندی در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه
سالمندی و اقتصاد سلامت
بار بیماریها در سالمندی
هزینه بیماریها در سالمندی
گذار اپیدمیولوژیک و سالمندی
گذار جمعیتی و سالمندی
سالمندی و بروز و شیوع بیماریها
سالمندی و بیماریهای واگیر و غیر واگیر
کیفیت زندگی سالمندان
نظام مراقبت در سالمندان
پیشگیری از بیماریها و سالمندی
موانع پیشگیری از بیماریها و سالمندان
مدل اکولوژیک در سلامت سالمندان
تحول در ارائه خدمات به سالمندان

منابع اصلی درس:

شیوه ارزشیابی دانشجویی:

نام درس: مدیریت سلامتی و بیماری در سالمندان

تعداد واحد : 2

نوع واحد : نظری

اهداف :

رئوس مطالب

نظام گزارش دهی در سالمندان

نظام گزارش دهی رفتار در سالمندان

موانع و مشکلات نظام گزارش دهی در ایران

کاربرد اطلاعات در تصمیم گیری و سیاستگذاری سلامت سالمندان

شاخص های ارزیابی مدیریت سلامتی و بیماری

روشهای برنامه ریزی در سلامت سالمندان

اصول ارزشیابی خدمات سالمندان

ارزشیابی برنامه های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در سلامت سالمندان

تحقیقات کاربردی در سلامت سالمندان

منابع اصلی درس :

شیوه ارزشیابی دانشجو :

نام درس: کیفیت زندگی در سالمندان

تعداد واحد : 2

نوع واحد : نظری

اهداف :

رئوس مطالب

مفهوم ، ابعاد و مدل‌های سلامتی

سبک زندگی ، اجزاء ، تعریف ، حیطه ها و شاخص ها

کیفیت زندگی

روشان‌دازه گیری کیفیت زندگی

کیفیت زندگی سالمندان

استراتژی های کیفیت زندگی سالمندان

نقش Self care- Self healp – case

مدیریت در کیفیت زندگی سالمندان

توانمندسازی در سالمندان

بیماریهای غیر واگیر و کیفیت زندگی سالمندان

منابع اصلی درس :

شیوه ارزشیابی دانشجو :

نام درس: کیفیت خدمات در سالمندان

تعداد واحد : 2

نوع واحد : نظری

اهداف :

رئوس مطالب

عوامل ابعاد کیفیت خدمات

تعیین کننده های کیفیت خدمات

مراحل تکامل کیفیت

فرآیند ارزیابی و ارزشیابی کیفیت

شاخص های کاربرد کیفیت خدمات

فلسفه ، استراتژی ها و ابزار TQM

مولفه های TQM

ارزشیابی کیفیت خدمات

دسترسیه خدمات

رضایتمندی

CQI

نقش رهبری در اجرای TQM

ویژگی های پرسشنامه SE-36 در اندازه گیری کیفیت زندگی

WHO و کیفیت زندگی سالمندان

تعهدات بین المللی درباره کیفیت زندگی سالمندان

منابع اصلی درس :

شیوه ارزشیابی دانشجو :

نام درس: بهداشت روان در سالمندان

تعداد واحد : 2

نوع واحد : نظری

اهداف :

رئوس مطالب

اپیدمیولوژی اختلالات روانی در سالمندان

شایع ترین اختلالات روانی در سالمندان

رفتار، سلامتی و بیماری

فرهنگ، سلامتی و رفتار

مختصات سلامت روان در سالمندان

مختصات اختلالات روانی در سالمندان

کاربرد مدل BIO-Psycho-Socio – cultural- model of illness در اختلالات روانی

WHO و اختلالات روانی

اهمیت و بار بیماریهای روانی در نظام سلامتی ایران

ارزشیابی مدیریت بیماریهای روانی در نظام شبکه ایران

اعتیاد و افسردگی 2 نمونه از اختلالات روانی مهم (پیشگیری ، عوامل تعیین کننده ، علائم ، نشانه ها و عوارض)

نقش Equety, social support, social capital در اختلالات روانی

منابع اصلی درس :

شیوه ارزشیابی دانشجوی :

نام درس: تئوریها و مدل‌های تغییر رفتار

تعداد واحد: 2

نوع واحد: نظری

اهداف:

رئوس مطالب

رفتار و سلامتی سالمندان
ساختار اجتماعی جامعه و سلامت سالمندان
تعیین کننده های اجتماعی سلامت (SDH) و سالمندی
سرمایه اجتماعی و سلامت سالمندان
آموزش بهداشت و ارتقا سلامت در سالمندان
نقش نظریه و مدل در تغییر رفتار
مدل اعتقاد بهداشتی
کاربردها و محدودیت های مدل بهداشتی
مدل فرانظری (TTM)
کاربردها و محدودیت های مدل فرانظری (TTM)
تئوریهای استرس و سازگاری
کاربردها و محدودیت های تئوری استرس و سازگاری
تئوری شناختی اجتماعی
کاربردها و محدودیت های تئوری شناختی اجتماعی
مدل ارتقاء سلامت
تئوریهای مرتبط با ارتقاء سلامت
کاربردها و محدودیت های تئوریهای مرتبط با ارتقا سلامت

منابع اصلی درس:

شیوه ارزشیابی دانشجویان:

نام درس: حاکمیت خدمات بالینی و بهبود کیفیت

تعداد واحد: 2 نظری

پیشنیاز: "اقتصاد بهداشت"، "مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی"

هدف: آشنایی با مبانی اصلی حاکمیت خدمات بالینی و تعریف های جامع کیفیت و نحوه به کارگیری آنها در نظام سلامت ایران

رئوس مطالب

- مبانی نظریه ها و اجزای کیفیت
- مدل های آرایه کیفیت و اصول حاکمیت خدمات بالینی
- راهنماهای بالینی
- خطاهای و عوارض ناخواسته در نظام درمان
- روش های پایش و پژوهش در ارتقای کیفیت
- پزشکی مبتنی بر شواهد
- شکایت ها و رضایت استفاده کنندگان خدمت
- مدیریت خطر
- رشد حرفه ای و رضایت شغلی آرایه کنندگان خدمت
- بیمارستان مدرن و روش های نوین اداره بیمارستان
- رهبری
- مدیریت فاجعه
- پذیرش، هدایت و ترخیص بیمار
- رسیدگی به بیماران اورژانس
- ارتقای کیفیت تجویز دارو

روش ارزیابی دانشجویان:

تهیه گزارش تحلیلی از برنامه های ارتقای کیفیت در سازمان منتخب 40%، تهیه پروپوزال به کارگیری حاکمیت بالینی در سازمان منتخب 30%، امتحان کتبی 30% .

هدف: هدف نهایی این درس معرفی تعریف و نگرش ها به خدمات اولیه بهداشتی، شناخت ضعف ها و مزیت های روش های آرایه خدمات اولیه، جایگاه پزشک خانواده در نظام های مختلف جهان و در ایران، اصلاحات انجام شده در این زمینه در ایران و جهان، بیمه روستایی و روش های ارتقای کیفیت و اداره چنین سیستمی در نظام کلان سلامت است.

رئوس مطالب

- تعریف های مختلف خدمات اولیه و تکامل نگرش در طول زمان
- ویژگی های خدمات اولیه بهداشتی
- اهداف توسعه هزاره
- مفاهیم و مدل های پزشکی خانواده
- نیروی انسانی در خدمات اولیه بهداشتی
- خدمات آرایه شده در پزشکی خانواده
- ساختار خدمات اولیه بهداشتی
- روش های پرداخت در پزشکی خانواده
- روش های تامین مالی
- رضایت و نگرش استفاده کنندگان به این خدمات
- مشکلات و معضلات اصلی خدمات اولیه بهداشتی
- عملکرد آرایه کنندگان خدمات اولیه
- نظام ارجاع و "دربانی" نظام سلامت
- آموزش پزشکان خانواده
- ثبت داده ها و پایش عملکرد پزشکان خانواده

روش ارزیابی دانشجویان:

نقد علمی مقاله منتخب 40%، تهیه گزارش تحلیلی از پزشکی خانواده در ایران 30%، فعالیت کلاسی 30%

نام درس: مدیریت بودجه و حسابداری

پیش نیاز: اقتصاد بهداشت در نظام سلامت - اصول مدیریت و برنامه ریزی بهداشت

تعداد واحد: 3 نظری

نوع واحد: نظری

هدف کلی:

در این درس دانشجویان با اهمیت اصول، مفاهیم، فرآیند و تکنیک های بودجه ریزی و ارتباط بین بودجه و مدیریت مالی و خط مشی های عمومی و اقتصادی دولت و نظام های مختلف بودجه بندی و اجرای آنها آشنا می شوند.

همچنین دانشجویان با مفاهیم حسابداری - مراحل و نقش حسابداری در تهیه اطلاعات و نحوه تهیه صورتهای مالی، تجزیه و تحلیل صورتهای مالی جهت تصمیم گیری، استفاده از اطلاعات حسابداری در کنترل برنامه ریزی عملیات واحدهای خدماتی آشنا می شوند

رئوس مطالب

بخش اول: مدیریت بودجه

- کلیات - تعریف و سیر تکاملی مفهوم و نقش بودجه
- اصول بودجه
- مراحل بودجه
- طبقه بندی بودجه (درآمدها، هزینه ها)
- روشهای رایج بودجه ریزی (پیش بینی درآمد - برآورد هزینه - بودجه متداول - بودجه برنامه ای - بودجه عملیاتی)
- نظام برنامه ریزی، طرح ریزی و بودجه ریزی PABS (Plannig, Programming, and Budgeting system)
- یک نمونه عملی

بخش دوم - حسابداری

- کلیات - تعاریف و مفاهیم حسابداری، تعریف حسابداری مدیریت، تفاوت بین حسابداری مدیریت و حسابداری مالی - انواع تکنیک های حسابداری مدیریت جهت تصمیم گیری، مراحل مختلف حسابداری، اصول و موازین حسابداری
- آشنائی با صورتهای مالی، ثبت فعالیتهای مالی، دفاتر قانونی، تراز آزمایشی
- آشنائی با حسابداری خرید و فروش کالا و موجودی کالا، کاربرد، اصلاحات مالی، بستن حسابهای موقت و دائم
- کنترل وجه نقد، تنخواه گردان، حساب بانکی، کنترل موجودی کالا، کنترل حقوق و دستمزد
- تفسیر صورتهای مالی، تجزیه و تحلیل حجم، هزینه - سود
- حسابداری قیمت تمام شده

منابع اصلی درس:

- 1- پيله رودی، سیروس، دانستنیهای در زمینه بودجه، چاپ اول، وزارت بهداشت و درمان و آموزش پزشکی - تهران 1376
- 2- وستون، فرد، بریگام، یوجین، «مدیریت مالی». ترجمه عبده تبریزی، حسین، مشیرزاد، مویری، پرویز، چاپ بیست و چهارم، آگاه، تهران، 1381
- 3- علیمی، حسنعلی، «اصول حسابداری». چاپ دوم، سازمان مدیریت صنعتی، تهران، 1377.
- 4- شعبانی، علی، «اصول حسابداری». وزارت ارشاد، تهران، 1382.

نحوه ارزشیابی دانشجویان:

شرکت فعال و منظم در کلاس - انجام تکالیف و تمرین ها - امتحان میان دوره - امتحان پایان دوره

نام درس : مدیریت منابع انسان و دارو

تعداد واحد : 2

نوع واحد : نظری

هدف کلی :

در این درس دانشجویان با برنامه ریزی و مدیریت منابع انسانی در نظام سلامت و مقررات استخدامی و نظام حقوق و دستمزد کارکنان آشنا می گردند همچنین مدیریت رفتار سازمانی و چگونگی ارزشیابی عملکرد کارکنان و آموزش و بهینه سازی نیروی انسانی به عنوان سرمایه ای ثابت و اصلی مطرح می شود

رئوس مطالب

بخش اول - مدیریت منابع انسانی

- آشنائی با قوانین و مقررات استخدامی و منابع انسانی

- طرح ریزی منابع انسانی

- طبقه بندی مشاغل

- نظام حقوق و دستمزد

- ارزشیابی عملکرد کارکنان

- آموزش و بهینه سازی نیروی انسانی

- مدیریت رفتار سازمانی

منابع اصلی درس :

- سید جوادین ، سید رضا ، ((مبانی مدیریت منابع انسانی)) . دانشگاه تهران ، تهران ، 1383 .

- دسلر، گری ، ((مدیریت منابع انسانی)) . ترجمه پارسائیان ، علی، چاپ دوم ، انتشارات دفتر پژوهشهای فرهنگی ، تهران ، 1381

- پيله رودی ، سیروس ، ((خدمات ادغام یافته و روشهای برآورد نیروی انسانی)) . انتشارات تحقیق، تهران، 1376

- قانون خدمات کشوری مصوب 8 مهر 1386

نحوه ارزشیابی دانشجویان:

- شرکت فعال و منظم در کلاس

- انجام تکالیف کلاس

- امتحان میان ترم

- امتحان پایان ترم

نام درس : نظام های سلامت در جهان و ایران

تعداد واحد : 2

نوع واحد : نظری

هدف کلی :

آشنا ساختن دانشجویان با نظام های مختلف سلامت ، سازمانها و موسسات ارائه دهنده مراقبت های بهداشتی در جهان ، شناخت نظام سلامت کشور از نظر ساختار ، اهداف و وظائف و مسئولیتهای تحلیل تغییر و تحول ساختار - وظیفه نظام های سلامت و آشنا ساختن آنها با چالشهای نظام سلامت در ایران .

رئوس مطالب

بخش اول :

کلیات - بررسی ملاکها و ضوابط گروه بندی نظام های سلامت در جهان (درجه توسعه اقتصادی - ملاکهای جغرافیائی - ژئوپولیتیک و تقسیمات مناطق WHO)

بخش دوم :

- نگاه کلی به شیوه های ارائه مراقبت های بهداشتی در جهان با تاکید بر نظام های سیاسی - اقتصادی کشورها :

- طب دولتی یا عمومی - بیمه های درمانی - تلفیقی یا تعاونی

بخش سوم :

- مطالعات موردی نظامهای سلامت

بخش چهارم :

- الگوهای پیشنهادی برای برخورد با نیازهای اساسی بهداشت در کشورهای در حال توسعه . مطالعات مشترک موردی WHO/

UNICEF

- انطباق الگوهای مختلف مراقبت با درجات متفاوت توسعه

- سیاستها و پیشنهادات WHO

بخش پنجم :

- نظام سلامت در ایران

- بررسی سیر تحولات نظام سلامت در ایران

- تشکیل وزارت بهداری و روند تغییر و تحول ساختاری - وظیفه ای (از اداره صحت تا وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی)

- اصلاحات و چالشهای اساسی در نظام سلامت .

منابع اصلی درس :

1- گزارش جهانی سلامت (2001,2002,2003,2004) تهران موسسه فرهنگی ابن سینای بزرگ - چاپ اول - 1382

2-Lassey L . Marrie and Lassey R. William and Jinks , J . martin . Health Care systems around The world . Characteristics , Issues , Reforms . Newjersy 1997.

3-Djukanovic V. Mach E . P

Alternative Approaches to Meeting Basic Health Needs in Developing Countries . Ajoint

UNICEF / WHO study WHO 1976

نحوه ارزشیابی دانشجویان :

1- شرکت فعال و منظم در کلاس

2- انجام تکالیف و تمرین ها

3- امتحان میان دوره

4- امتحان پایان دوره